

author: Panteo , Giovanni Agostino <menz. 1530>
title: Voarchadumia contra alchimiam: ars distincta ab archimia, & sophia; cum
additionibus, proportionibus, numeris & figuris opportunis Ioannis Augustini Panthei ..
shelfmark: AE f 57
library: Biblioteca universitaria Alessandrina - Roma - IT-RM0280
identifier: CFIE000096

Le riproduzioni digitali accessibili dalla Biblioteca digitale italiana di www.internetculturale.it sono per la maggior parte di dominio pubblico, e provengono dalle attività di digitalizzazione realizzate dalle biblioteche che possiedono gli originali e la proprietà delle riproduzioni digitali, e sono istituzioni partner del portale.

La riutilizzazione non commerciale è libera e gratuita nel rispetto della normativa vigente.

Ai fini della riutilizzazione commerciale e/o per ottenere un documento ad alta definizione contattare il detentore dei diritti del bene digitale utilizzando nel Download del documento, il contatto di posta elettronica.

Gli utilizzatori finali dei beni digitali, sia che riproducano parzialmente o completamente le immagini, dovranno sempre e comunque citare la fonte www.internetculturale.it

.....

The digital reproductions accessible from the Italian Digital Library www.internetculturale.it are mostly of public domain, and come from the digitization activities carried out by the libraries that own the originals and are ownership of digital reproductions, and are Institutions partner of the portal.

The non-commercial re-use is free in accordance with the local regulations.

To allow commercial reuse and/or to obtain a high-definition document please, contact the copyright holder of the digital object using the contact e-mail you can find in the Download of the document.

The terms of use of the Internet Culturale material states that the final users that reproduce images or part of them must mention the source www.internetculturale.it

AV LAPVRIFICATIONIS AVRI

NON SINE SALE & NON SINE ARGILLA

V O A R C H
A D V M I A

contra Alchimiam: Ars distincta ab Archim'ia, & Sophia: cum Additionibus: Proportionibus: Numeris: & Figuris opportunis Ioannis Augustini Panthei Veneti sacerdotis.

Veneti. Diebus. Aprilis.

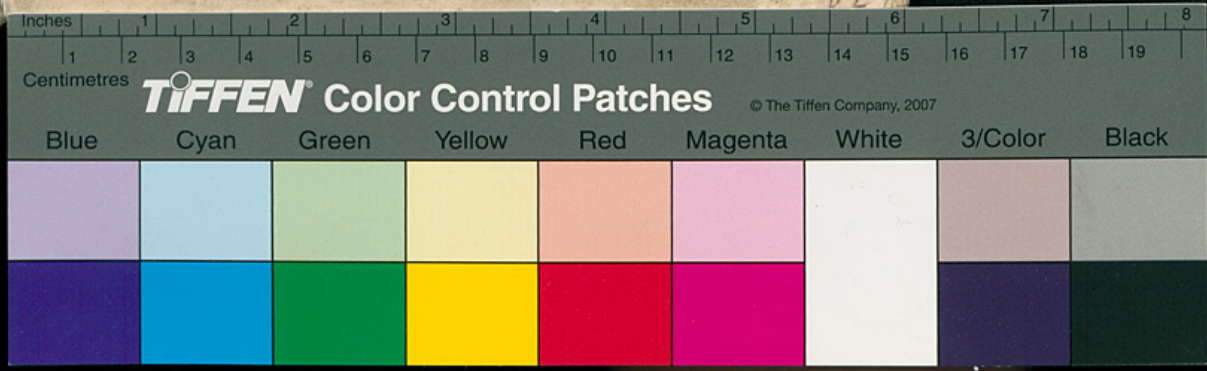
MARIA MORIENS

ROSINVS RHODIANVS

TVBALCHAIN PANTHEVS HERMES

cum arg. nino cum o. nino cum arg. nino

D. MDCXXX.

AE. P. 57

A: f. 57 R m 18

99-1-29-

Purificatio

1500

AVLA PURIFICATIO NTS AVRI

NON SINESALE & NON SINE ARGILLA

V O A R C H A D V M I A

contra Alchimiam: Ars distincta ab Archimia, & Sophia: cum Additionibus: Proportionibus: Numeris: & Figuris opportunis Ioannis Augustini Panthei Veneti sacerdotis.

MARIA

MORIENS

Venetiis, Diebus, Aprilis

D. XXX.

TVBALCHAIN

PANTHEVS

HERMES

72

CONCESSIO IMPRESSIONIS.

2

Concessio Reuerendissimi. D. Legati apostolici.

ALTOBELLVS AVEROLA
DVS Dei & apostolicæ sedis gratia
Episcopus Polen. S. D. N. Papæ Re-
feren. & per totum Venetorum domi-
nium, cum potestate Legati Cardina-
lis de latere, Legatus apostolicus. Dile-
cto nobis in CHRISTO Ioanni Augustino Pantheo
Veneto sacerdoti, salutem in dño sempiternā: & cætera.

Mandamus igitur & præcipimus autoritate apostolica,
qua ex munere legationis nostræ huiusmodi fungimur in
hac parte: ne quis legationi nostræ subiectus: id ipsum
opusculū siue Latina, siue Vernacula lingua per scriptū:
in locis legationis nostræ huiusmodi imprimere, aut im-
pressum uenundare, uendendūue tradere ullis in locis ali-
quando audeat: sine tuo, uel hæredū tuorū consensu, & cō-
cessione. Qui cōtra Mandatū hoc nostrū fecerit, & ad-
miserit: quibuscunque in locis legationis prædictæ id fe-
cerit: is statim Excomunicatus esto: & præterea Centum
ducatorū auri pœna multetur. Quorū Viginti quinque
Accusatori, qui etiā secretus tenebitur: Viginti quinque
Tibi dānum patiēti: cum quibusuis codicibus huiusmo-
di impressis: Viginti quinque Executori, siue ecclesiasti-
co, siue sæculari per te eligēdo: & reliqui Viginti quinque

Clausula
Bullæ.

A ii

CONCESSIO IMPRESSIONIS.

Hospitali pauperū incurabilium Ciuitatis Venetiarum applicentur. Data: & cetera.

A. Episcopus Polen. Legatus,

Robertus Magius.

Le. de Magistris.

Concessio Clarissimorum. D. Capitem Illustrissimi consilii Decemvirum pro impressione huius operis.

INFRASCRIPTI CLA. D. Capita Illustrissimi CONSILII .X. Visis, & optime intellectis relatiōibus infra scriptis datis cum iuramento. D. Antonii de Fātis: & D. Victoris Fausti doctorū: super quodam opere composito per Venerabilem. D. Ioannem Augustinum Pantheum Venerum, circa metallicas transmutationes, concesserunt eidem. D. Ioanni Augustino: & ita presentis serie concedunt, & permittuntur possit imprimere opus antedictum, & ita iusserunt annotari.

D. Hieronymus Lauredanus.

D. Hieronymus Barbadicus, Capita: & cetera.

An. de Francis Illustrissimi
CONSILII. X. a' Secretis

DEDICATIO OPERIS.

ANDREÆ GRITILLVSTRISS.

Venatorum Principi, Ioanes Augustinus Pantheus Venetus sacerdos, Imperium foelix, ac diuturnum.

Summus ille Opifex rerum, cuius sapientia non est terminus, omnipotentia sua, hominem homini conciliat ad uitae societatem. Hæc autem societas & cõgregatio, Ciuitas & Respublica nuncupatur. Ciuitas autem omnis & si naturali, communi q; totius populi consensu, & Iustitiæ robore conflatur & conseruetur, Venetorum tamẽ CIVITAS SANCTA, præcipua quadã diuini Numinis pro uidentia, ex multarum circũquãq; urbium optimatibus, sæuitiam & immanitatem Atilæ totam tunc deuastantis Italiam, confugientibus (ceu quõdam per arcam Noë a diluuiõ paucis seruatis) primũ hũc in locum, ut infra (Anno Christi Iesu primo & uigesimo supra quadrigẽtesimũ, octauo Calẽdas Aprilis: in hora & in angulo meridici) sita est & congregata. Deinde q̃q; uariis bellorum turbibus agitata sit sapius ac uexata: diuina tamen ope semper adiuta, tãtum creuit, ut & omnium aliarum rerumpublicarũ (quæcunq; fama celebrẽtur) nullius prorsus indigeat. Nam dici non potest q̃ rectis sapientissimorum Principum consiliis, q̃ fortibus factis, q̃ sanctis Patrum

Ber. Iustini de origine urbis Venetorum in principio .c. Sita erat riualta.

DEDICATIO OPERIS.

instituta fundata: indies melius ac foelicius ppagata fuerit. Quū ergo dominus aternus uniuersalis supernus: per quem Reges regnāt, & Principes imperant: Te Serenissime Inuictissimēq; Princeps, post multas Legationes, & præclaros Magistratus sapienter exactos: post illustre simul & foelix Veneti exercitus imperium & moderamen: demūq; post uarios maris ac terræ labores, & libenter susceptos, & gloriose superatos: huic optimæ Reipublicæ PRINCIPEM Moderatorem, patriæq; Patrē merito præfecerit: ut Vnus esses, qui populū Venerum, & subditas Ciuitates, in tanto bellorum tumultu, tāta famis, pestisq; miseria nonnihil titubantes: tua prudentia, tuāq; animi magnitudine: ueluti Hercules cælum non solū modo susciperes, & consolareris: uerum etiam tuereris, & conseruares. Quis igitur tam imposmētis extiterit, qui non Te merito cunctis uerum Patrem, & Defensorem prædicet: non instar excelsi Numinis ueneretur: Quum præsertim Is sis, qui subuenias omnibus, omnibus profis, omnium commodo consulas, & saluti. Nam quis nesciat bonum Principem nō tantum sibi, sed suæ Reipublicæ, suis Ciuibus, suis deniq; Populis natum esse: Dum seditiosos, ac discordes opprimit: superbos, ac rebelles castigat: humiles, & studiosos erigit, ac extollit. Nā pfecto societatis humanæ uinculū solueret: nisi Præses aliquis adesset: cuius opera, studio, & authoritate, prauoꝝ audacia reprimetur:

retur:

DEDICATIO OPERIS

4

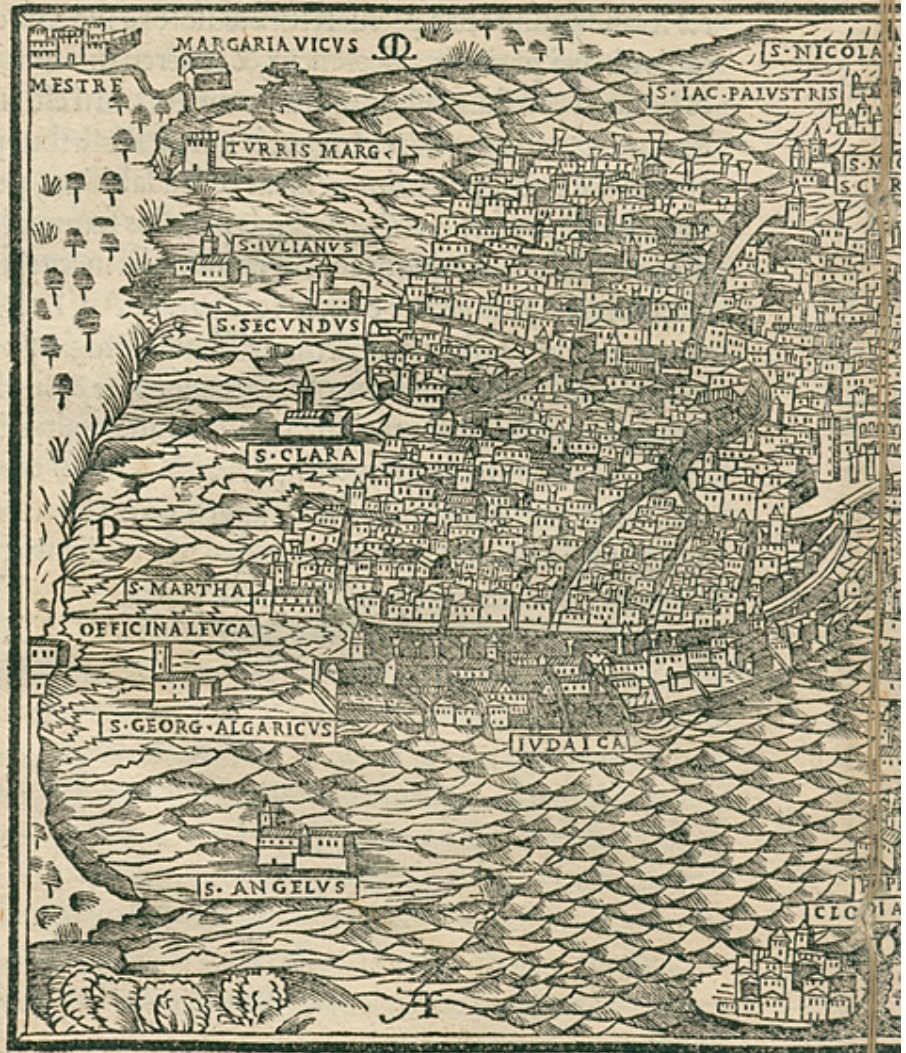
ref: bonorū innocētia p̄seruaretur: studiosorū ingenia congruis uirtuti pr̄miis allicerentur, & fouerentur: ac uita, & honoris pr̄sidia subministrarentur. Pulchrū est enim hominē ceteris pr̄stare: Ingenuis autē, & Illustribus pr̄esse: at quis non pulchrius censeat & laudabilius, posse multos efficere foelices: Quæ (sanē) potestas summis laudibus est efferenda: quoniam Serenissime Princeps Tibi non fortuna, sed uirtute extitit comparata. Ad Te Pantheus amplitudinis tuæ obseruantissimus cōfugit: ac supplex tuum Numen inuocat, obsecratq;: ut & se, & suū hoc opusculum de transmutatione, purificatione, multiplicatione, & proportione Argenti, pariter & Auri Voarchadūmia cōtra Alchīmiam nuncupatum: tuo hilari, serenoq; uultu suscipias, & tueare: ac (quo soles Clientuli cuiusq; tui monumenta) pr̄sidio prosequaris. Vale.

A iiii

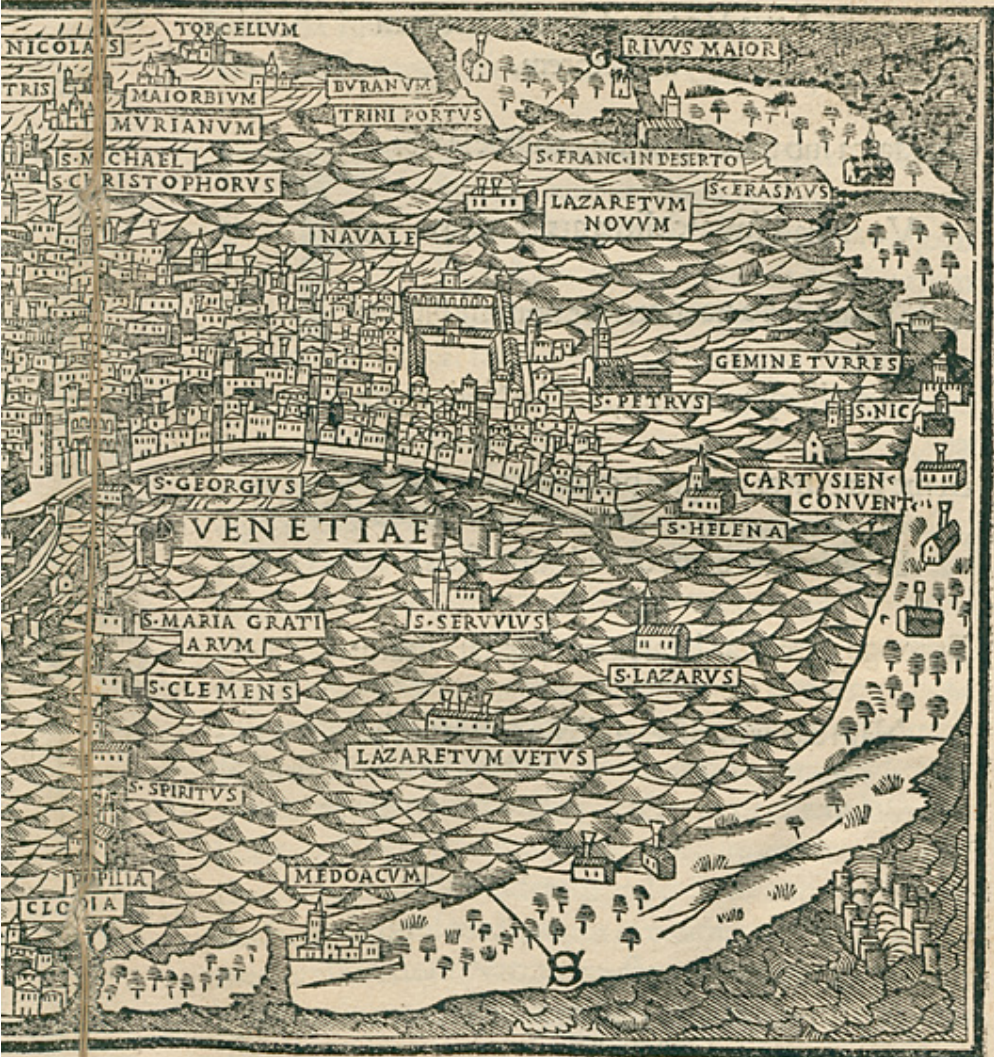
4

REGINA PURIFICATIONIS

Omnia cō
grego.

AVRIS SCHEMA EST 5.

5 CANTICVM AD LECTOREM.

Artis Voachadúmicæ canticum
ad lectorem.

Chaldaica sub uoce feror lux, candide lector

Voarchadúmia: cælitus ars & opus.

Alchímiam, falso uocitant me nomine plures:

Grandia quum Lunæ, facta'q; Solis agam.

Si me pertentes, aliquid pertingere maius

Falleris: authorem consule, uera scies.

Ergo age, percipias, hilari mea dogmata uultu:

Nam datur aurifera quicquid ab arte fluit.

A V T H O R I S   I N T E N T I O .

6

Authoris intentio de Voarchadúmica professione, contra Alchímiam, Arte distincta ab Archimí'a, & Sophia.

F

Acile plerosq; admiraturos opinamur, lector humanissime, perlegentes opus hoc Voarchadúmia nuncupatum, contra Alchímiam æditum: & nō parum ab Archimí'a, & Sophia seiunctū. Qui (sané) quum æquo animo singula in ipso contenta reuoluerint, eos (profecto) á lectiōne huius operis minime animū suum alienaturos putamus. Quod de re nos á ratione alienum fore nequaquā duximus in principio istius uoluminis: cur nobis id euenerit, appellasse, palám facere studiosis. Illa præsertim de causa: q̄ non solum innumeras (ut ita dicam) gentes maxime philosophiæ expertes: sed etiam Viros amplissimis & honore & dignitate præstantes, intuemur non paḡ desiderare Naturę penetralia perscrutari: qui circa præcipuas Argenti, & Auri transmutationes, purificationes, multiplicationes, & proportiones, nullis parcētes expensis: nullisq; laboribus, & uigiis: die, noctūq; operā impendunt: ac circa eam rem uersari uidentur: uel ipso lucrandi desiderio ducti: uel cognoscendi potius occasione allecti: ac ita rimantur secretiora Naturæ mysteria. De quibus equidem quid hac in re uerius asserendum censeamus: iuxta peri-

- tiorū semitam, breuibus, annuente domino aeterno omnipotenti, aperiemus.
- Quadri-
fa transmu-
ratio metal-
lorum.** Dicimus enim omnes metallicarum transmutationum artifices: Quadri-fariam uersari posse, ac laborare.
- Primus mo-
dus. Sophi-
sticatio.** Primo (sanē) modo, luminaria .s. Argentum, & Aurum fingendo: hoc est in multis tincturarum generibus, & sophisticationum speciebus imperfectiora metalla colorando, ipsaq; alterando: propria tamen ipsorū essentia, substantiaq; remanente. Quam professionem communi omnium consensu Alchimiam (ab Alchimō dicta: quæ (profecto) ex Hebraica dictione interpretata Fermentum uani consilii exponitur) uocamus. Quæ quum nullam habeat ueram Argenti, aut Auri existentiam: sed prorsus inanem, ac falsam apparentiā: merito est (uti infra monstrabimus tā rationibus, q̄ authoritatibus) damnata, & damnanda, penitusq; de medio tollenda.
- Alchimia
quid.**
- Ab Hever
non autem
ab Habraā.** Secundo autem modo, pleriq; etiam uiri boni & primates, ubiq; locorum laborant, sperantes Eleisiria quædam posse cōficere ex uariis (ut putant) materiis: illaq; in tantum uigoris, & subtilitatis apicem deducere: ut facta super quouis metallo illius Medicinæ projectione, mox in Argentum purum, uel Aurum fuluum transmutetur: & hoc ferē in infinitum. Hanc autem metallicā professionem (& si non dicā uane speratam, sed diuina potius assequendam gratia) uocant Archimiā: quasi unitatis, &
- unius

www.internetculturae.it

AUTHORIS INTENTIO.

7

unius ueri consilii Principem. De qua (sanè) admirabili
transmutatione plurima tam priscorum, q̄ neotericorum
uolumina passim circumferuntur: Tubalch: in. s. Her-
metis: Geberi: Alphidii: Auicennæ: Turbæ: Hortu-
lani: Rosini: Alberti: Arnaldi: Raymundi: Mariæ pro-
phetissæ: Morieni: Christophori Parisiensis: aliorumq̄
q̄ plurimorum Arabum: Chaldæorum: Græcorum: He-
bræorum: Indorum: & Latinorum. Ex quorum lectioni-
bus: additionibus: contradictionibus: figuris: lineis: liti-
ris: metaphoris: notis: prophetiis: punctis: similitudini-
bus: syncopis: synonymis: atq̄ enygmaticis codicibus:
nunquid possibilis hæc trāsmutatio sit hucusq̄ inuenta,
uel inueniendi spes indies augeatur, mō in re q̄ satis facile
cognoscimus. At potius illud Philosophi adagiū in men-
tem uenit, asserentis in Categoriis: Si circuli quadratura
est scibilis: nondum tamen est scita. Illorum ueruntamen
affectas quum ueram luminariū Formā sophisticis abie-
ctis assequi pertentent, nulla (sanè) ignorantia nota cul-
pandos, sed laudibus efferēdos existimamus: tanq̄ Natu-
ræ arcanorum indagatores. Quorum pleriq̄ si tantum
opus consequi non potuerunt: admirandas at tamē ope-
rationes, & artes (experientia teste) adinuerunt: ut ui-
dere licet de uitro Chrystillum: de coloribus Purpurinā:
de metallis Auricalcū: & huiusmodi: ut infra: ac in uolu-
minibus tā nostris, q̄ alienis de Mineralibus: Coloribus.

*Non in
Philosophæ
natura
dehinc*

Lapidibus: Vitris: Gemmis: & Metallis pertractatū est. Illud áttamen artis huius arcanum minime prætereun- dum fore cẽsumus: quatenus Archimĩæ peritiores dicāt facilem ex Argento, & Auro transmutationem fieri pos- se: immo monstrare possunt extracto quopiam lumina- rium Sulfure: quod argenti: uel auri Lapidem: Medicinā: Pulverem: Terram: Vnguentū: Caput corui: Eleisír: uel Quintam essentiam dicunt: quod (sanē) cognitu dignum est, & uisu mirabile: quamuis lucrandi facultas (sine suo Corpore. i. absq; reductione ad primā Materiam artis) nulla emergat operāti: sed (uix) tanta est Argenti, & Au- ri, redundandi potentia: & copia resultans ex projectio- ne illius Quintæ essentiæ: quantū extiterit Argentum, & Aurum primum derextum. Verū enim uero pleriq; transmutationis huiusmodi admiratione á deo excitati fuerunt: ut magis facile crediderint per ulteriorē Quin- tæ essentiæ illius subtiliationem, & superadditam per- fectionem, & uirtutem conficiendum esse uigoro sum il- lud Eleisír, pro tollenda transmutatione (licet perperā) in infinitum. Sed hæc missa faciamus hactenus: quoniā longiorem uidentur ex postulare sermonē: de quibus (pro- fectó) aliás fauente Domino æterno omnipotenti per- tractabimus.

Tertius mo-
dus. Purifi-
catio.
Voarchadu-
mia quid.

Tertio insuper modo, uersari possunt artifices, quoad potissimā Auri purificationem (quæ Voarchadúmia est, ars)

AVTHORIS INTENTIO.

§

ars (scilicet) Auri duarum cæmentationum perfectarū) tria peculiariter operantes: quæ maximū præstant Dominis, & Mercatoribus emolumentum.

Primum (sanè) maiorem Auri portionem ex cæmentatione extrahendo.

Secundum magis Aurum depurando.

Tertiū deniq; paucioribus cæmentationibus, & expensis, Aurum perficiendo: cuius oppositum plerisq; accidere solet artificibus: qui magnis lignorum cæmentationibus, & expensis: ac minori Auri depurantia, redundantiaq; laborant.

Postremo uero modo, uersari possunt artifices quoad ueram multiplicationem: quam multiplicandi Argenti, Auriq; ac cæterorum metallorum facultatem (cum interioribus Animæ, uel exterioribus metallorum) sub auctione Sophiæ (quæ Sapiëntia, & Voluntas est dominorū) collocandam fore existimamus. Quam & si uel difficilem (licet possibilem) uel mediocris esse emolumentum, pleriq; indies experiantur: nō desunt autem qui eam facere amplissimam sperent, ac polliceantur.

Hanc autem (ut supra) arcanā purificationis Auri professionem merito Voarchadumiam appellandā fore censeuimus: Alchimicæ facultati penitus contrariantem.

Quandoquidem nulla sit Argenti, uel Auri existentia in Alchimia: in hac autē sunt luminaria in esse perfectissi-

Tria emolumenta Voarchadumia.

Primum.
Secundum.
Tertium.

Quartus modus. Multiplicatio.

Sophia quod.

A U T H O R I S I N T E N T I O .

mo. Hancq; ab Archimí'a, & Sophia non ab re seiunxi-
mus: quoniam Voarchadúmicæ, & auri Sophiæ opera-
tio, uerius ac facilius ad effectum deducitur: Archimí'e
uero maior est promissio, q̄ operis executio.

Ex iis igitur quisq; facile conuiciet, qua de causa opus hoc
Voarchadúmicum contra Alchímíã exegimus: ipsumq;
ab Archimí'a, & Sophia distinximus. Nosq; operis inté-
tionē breuib; iã explicuissē, nemo succedere debet, ne-
que lectione huius operis minime perterriti: sed secretio-
ra Naturæ mysteria operis huius adiuuēto suscepto per-
scrutari, facilius & efficacius poterit: & sophismata Al-
chímistarum, falsariorumq; obiectas tēdiculas præcaue-
re. Quibus non parum doloris, pariter & damni futurum
existimamus hoc nostrum opusculum in lucem emerfisse:
cum per illud huiusmodi detestātorum falsariorum frau-
des, deceptiones, & uelamenta detegant. A' quibus in po-
sterum a uiris sanæ mētis ex nostri huiusmodi operis ad-
monitione, erit abstinendum.

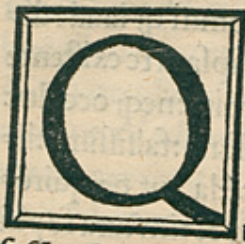
Quo potiori,

PRIMA.

9

PORTIO PRIMA.

Quo potiori, & magis consentaneo uocabulo purificationis Auri facultas appellari debeat. Caput primum.

Quoniam omnis doctrinæ & disciplinæ traditio, iuxta Peripateticorum sententiam, à quæstione quid nominis, priusquam ab ea quæ quid rei dicitur, exordium capere debet, ueluti præuia scibilium dispositione intellectus: qua professionis illius apex facilius pertingatur: nequaquam candidissime lector, illud à ratione alienum fore existimamus hoc primum ostendere: quo potiori uel aptiori uocabulo arcanam purificationis Auri facultatem liceat appellare: & an uerbum illud Alchimia, an id potius Voarchadumia ei magis congruere putandum sit. Neque profecto uocem illam Voarchadumia te à deo latere arbitramur: ut & ipsam nullius esse rei significatiuam putes. Quandoquidem hac in nostra tempestate studiosorum solertia in lucem uenerit ac publicam noticiam Chaldaea professio: qua diebus nostris facile patuit: quod antehac plerisque latuit artis. s. purificationis Auri duarum camentationum perfectarum Inquisitores post ipsum (ut aiunt) Tubalcham in primum ipsius Authorem Chaldaeos aut adumia.

B

Indos potius extitisse. Quam alias Cælestem disciplinã uocarunt: Solino: Strabone: Plinioq; testibus: ac Ioãne Pico Mirandulæ comite. Neq; ambigere quispiam debet cur ipsius Authores tam præclaræ metallorum professioni ita abstrusum indiderint uocabulum: hoc est Voarchadumia: quæ uox equidẽ est aptissima, omni q; laude dignissima. Non aut Alchimia, ut infra: ipsa arte existente imperfecta: illiberali: nulla uirtute prædita: neq; occultæ sapietia participes: sed auara: nõ necessaria: falsissima: illicita: uana: neque aliquo pacto addiscenda, aut perquirenda. Immo adultera est operatio: mistura & tinctura sophistica: apparens equidem, sed nõ existens: infamis: execrabilis: explosa: & merito damnata: quã prorsus & nos culpamus: execramur: simulq; cū extrauagãte IOANNIS XXII. quæ incipit: Spondent, quas nõ exhibent diuitias, pauperes Alchimiste. Nec nõ cū diui Impatoris CONSTANTINI semper Augusti constitutione incipiente: Qm nonnulli monetarii adulterinam monetam clandestinis sceleribus exercet, sub Titulo, Codicis de falsa moneta. Et qua pstitutione tales adulteratores, capitali supplicio plectunt. Ac cū parte CONSILII. X. Venetorum ptra Alchimicos, cū additione incipiente: Tollenda sunt de medio: insectamur. Neq; ipsam ab Archos, & Miã Græcis particulis (ut nonnulli putat) habere deriuationem affirmamus: quod significat Princeps (unius, seu uerius)

Pars Cõsili.
lii. x. Venetorum. 1488.
17. Decembris cum ad
ditione.

rius veri consilii unitatis. Sed iam ad uerbum ipsum Voarchadúmia deuenientes, dicimus ipsum deriuari, ac denominari ab Auro ex duabus rubeis: quod Chaldaeo idiomate componitur ab Voarch (Auro) particula Indica prinitiuá: & Mea á adumót Hevraice (ex duabus rubeis) quod Latine significat Aurum duarum rubearum: hoc est duarum camentationum perfectarum. Quæ quidem partes simul iunctæ cõficiunt dictionem hanc Voarch mea á adumót: quæ maximam huius artis proprietatem exprimit & efficaciam. Nequaquã uero uocabulum illud Alchímia in hac admirabili professione consentaneum fore existimamus. Sed forte nobis quispiam ita obiiciet. Vndecunq; uerbum hoc deriuetur Voarchadúmia parum refert. Cui dicimus hoc referre plurimũ, imo totum: ut mox patere uel intuitu poterit. At si ultro cauillator obstabit inquiring: Et quid tandem? Cum pateat Voarchaumenam artem fore illiberalem: auaram: turpelucram: minimẽq; necessariam: impossibilem: nec perquirendam: ut superius dixisti. At quippe ita cauillose obicientem errare plurimum censemus: nostramq; purificationis: Auri duarum rubearum professionẽ esse Voarchaumenam penitus abnegamus: longẽq; ab inuicẽ distare putamus Voarchaumenã & Voarchadúmiã. Quã obrem summopere fallitur cauillator ob ipsam uocabulorum æquiuocationem. Idq; memoria repetentes Poe

Deriuatio
uoarchadu'
miã: & quid
nominis.

Obiectio.

Solutio.

ticum facile recensebimus: Ne nobis impedimento sitis
 per Deum hospites: quandoquidem suprafatis monstra-
 tum est laudabilem esse Voarchadúmiā: minime uero
 Voarchaumenā. Absitq; ab hac arcana professione
 omnis uocabulorum abufio: ueluti pleriq; indies impli-
 cari solent, ac decipi: arbitantes idem uariis significari
 posse dictionibus. Ac propterea arbitramur hanc mira-
 bilem facultatem uocari posse multifariam iuxta eiusdē
 diuersos, ac penitus uarios effectus: puta Alchímia: Chy-
 míam: Calciniā: Calceumíam: Voarchaumenā: &
 Voarchadúmiā. Quoniam horum omnium nouissimū
 æquo aīo suscipimus & approbamus: idq; merito si-
 gnificare artem liberalem: uirtute præditam: Naturæ
 consentaneam: occultæ sapientiæ: non auaram: nō ua-
 nam: possibilem: uerissimam: & necessariā: totisq; inge-
 nū uiribus addiscendam: & perquirendam. Reliqua uero
 ranq; prorsus illicitam artem significantia & fallam de-
 testamur: illo præsertim argumento: q; æquissimo Illu-
 strissimi consilii Decemuirum decreto: Constantiniq; Im-
 peratoris semper Augusti p̄stitutione: ac extrauagāti Io-
 annis. xxii. ut supra phibetur. Si quispiam de Alchímia
 laborauerit: in consilii Decemuirū p̄enas incurrens co-
 erceatur. Ex dictis igit̄ patere p̄t, quo potiori uocabu-
 lo arcanam hāc purificationis: Auri duarū cæmentatio-
 num perfectæ facultatē, appellare merito quisq; debeat.

Voarchadúmia

Voarchadúmia quid rei: & cui cōpetat. Caput secūdum.

E

X supradictis ergo iā patere arbitramur, lector peritissime, quid primū ipsa sit: quādoquidem Voarchadúmia est ars liberalis: uirtute prædita: sapientiæ: occultæ: non auara: non uana: possibilis: uerissima: necessaria: & p̄sequenter perquirēda: quæ metallorum Cábala nuncupatur: Vaticiniumq; ac Nota. Iccirco non generaliter omnibus conuenire dicitur: sed specialiter tantum Vnctis, Rerūq; dominis, ac sapientibus, & uiris dignis, liberalibus, mo- rigerat isq;: ratione libertatis.

Prima dif-
finitio Vo-
archadúmiæ
& quid rei.

Cui cōpe-
tat uoarch-
adúmia.

S

Secundo ea est tanq̄ regimen quoddam cælatum & secretum: quod per manus tantum traditur filiis sapiētum sub luce (licet uulgo tenebris obuolutum) dispositionem: illuminationem: conuersionem: constrictionem: retentionem: metallificationem: purificationem: multiplicationem, & proportionem: démonstrans naturalium ligaminum absconsi & abscondentis: animæ & corporis: densi & rari: diuini & humani: formæ & materiæ: fixi & uolatilis: interioris & exterioris: metalli & petreæ: molli & duri: oc-

Secūda dif-
finitio Vo-
archadú-
miæ: & qd
rei.

culti & manifesti: puri & misti artificio quodam mediã
 te á domino aeterno omnipotenti instituto: sub Igne:
 Aere:Aqua:& Terra:uel sub magno arcano harum qua-
 tuor literarum:Lamed:Kuph:Çadic:& Samech: quæ in
 Voarchadúmia idẽ significant quod Zain:Nun:Mem:
 & Iod:quarum caractères in quadruplici differẽtia apud
 Hev̄reos habentur.Nouissimi autem,& Vsuales sunt ii
 (de quibus paulo infra Schemata patebũt)qui in Voar-
 chadúmia idem significãt:quod Aurum creatum ex Na-
 tura elementari.i.in uisceribus terræ: purificatumq; ob
 artificio Diuisionis, & Cæmentationis, ac Hev̄raice
 sic denominatum:ZahaV niurá mi Tçuahiesodii.

PORTIO

Secundum in transiuntibus subteritibus A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. X. Y. Z.

A	B	C	D	H	V	N	R	T	K
X	E	L	F	M	T	S	R	&	C
M	P	Q	U	V	U	S	N	E	F

Antiquiores autem hi: & concessi Enoch.

th	ph	ch	Z	Y	X	V	T
Δ	Λ	Ν	Σ	Υ	Φ	Θ	Ψ

S	R	Q	P	O	N	M	L	K
·	·	·	·	·	·	·	·	·
⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Z	H	V	X	Y	M	X	C	N
·	·	·	·	·	·	·	·	·
I	H	G	F	E	D	C	B	A

Primi caractères literarū ut supra.

Tertio ea est ars uenæ Auri subministrās substātiā, uirtutem metallicā extrāctiuā in se continētem. Exponensq; quomodo eius Forma intrinseca fixa: non deficiens: nec urens: naturaliterq; tincta crocea: & (ne pateat) impedita a quodam misto elementari impertinente metallo Auri: quæ educit ad perfectionem (artificio mediante) ex manifesta Materia extrinseca uolatili: ustibili: deficiēte: adhærente ipsi Auro uniuersaliter unita.

Tertia diffinitio Vo archadū miæ: & quid rei.

Proprietates formæ Auri.

Quarta dif-
finitio Vo-
archadū
miæ: & quid
rei.

Quid effici
at Voarch-
adūmia.

Quibus in-
nitatur Al-
chīmia.

P

Ostremo ea est naturalis substātia one
rosa: corporalis: fixa: fusilis: ductilis:
tinctāq; & rarificata: occulta Arg. uiui
& Sulfuris metallici inustibilis: quodā
regimine Cēmenti: & unitate quadam
Auri: in corpus densum ipsius Auri ma-
nifestum redacta. Quæ mistum relaxat (uirtute ignis, &
cēmenti) sua uniformi potentia. Et ipsum Aurum (diuis-
sum ad terminatam purificationē) in Adumōt a á (quod
est Beth adumōt: quæ sunt rubæ duæ. s. duæ cāmētatio-
nes perfectæ: ad molliciem, fulgoremq; bonitatis (ut di-
citur). xxiiii.) se deducit.

Hoc autem non efficit ars illa Alchīmica infamis Aquis
aceti: nec (ut dicit) Arg. uiui: nitri: uini: aut urinæ: & aliis
quibuscūq; Mēstruis similiū feculentoz: cum Aquarum
fortiū spiritibus: & multiplici calcium, ac metallorū Fu-
mo: Antimoniorumq; Arsenicorum: Calcantium: Cro-
corum: Ferreti hispani: Floris æris: Gummarum: Litar-
giorum: Marcafitarū: Magnetum: Metallinarū: Tal-
corum: ac Zelaminarum: Necnon Oleis latericiis: lini:
nitri: sublimati: sulfurisq; cinnabaris: craneis: necnon cū
Terris tinctis: ac realgallibus: Cælidoniis: Lunariis: Ar-
gentinis: succisue Garioffilatæ: herbarumq; aliarum: ac
tutiis: dirisq; uenenis: in nescio quibus etiam frangibili-
bus Vasis uitreis fantastis: ad hoc falsissimis instrumē-
tis: Regimine

tis: Regimine quodam uario: incerto: atq; confuso: ma- Franci. Pe
 teriis uariis proiectis super Argentum purum (ut dicitur trar. dia. III.
 fixum) metalla q; adustibilia, & obscura sophisticado: ac
 cuiusq; metalli Materiam maiori imperfectione uolati-
 li, nigri, & adustibili onerando: frustra atq; inani prorsus
 reductione circa ea laborant.

Cur igitur Voarchadúmia sit ars liberalis: uirtute prædi-
 eta: sapientiæ occultæ: non auara: non uana: necessaria:
 possibilis: uerissima: & scita: ac summo studio addiscenda
 & perquirenda: patet iam ex prædictis omnibus ratio,
 & diffinitio.

Quomodo fiat ipsa Voarchadúmia. Caput tertium.

L

Aminarum Auri (proportionati ut in Confectio
 fra) & Salis tritiana: mensura una ca- uoarchadu-
 piatur. Argillæ deustæ, pinsitæ q; te- mia.
 nuer duæ.

Cribo tamentur, Sal. s. & Argilla.
 Mistisq; ad stratum super stratum, in

Ollis nõ uitreatis, ac Furno reuerberatiõis, cæmentent.

Notandum est autem: q; omnis cæmentatio (.i. Rubea: Notadum.
 Hæraice Aduma) requirit pro singulis uicibus horas
 xxiiii. ignis. Nempe nouem in augmētatione: nouem in
 fixatione: & sex demum in alteratione.

Notandum. Rursus omnis Camentatio incipere debet a proportione diuisa Charattorum uiginti triū & Granorum trium cū duobus Quartis grani Auri fului. Ac pro qualibet uice detrahit ipsa Camentatio ab illa proportionata diuisione tantū medium Grani ipsius proportionis nec ultra. Nec ab Auro ullatenus illum detrahere dici potest (quicquid dicant ceteri) cum & Aurum ipsum inanihilabile omni superfluitate carens perfectissimū omnino ac terminatissimum sit omnium aliorum metallorum adustibilium: & substantia iubilans, ac subsistens in igne: quæ nec a Camento corrūpitur: nec a Re qualibet cōburēte p̄burit: nec ab Aqua colorificāte: uiridi, aut diuidēte mortificatur, uel deuoratur. Quid. n. in Auro fuluo superfluū est uel diminutū? Certe nihil. Quod si inesset (quod proptinus negatur) diminutio substantiæ, uel superfluitas (ut est in Ferro, & ceteris aliis adustibilibus metallis: quorū naturales mixtionēs maximam retinent adustibilem superfluitatem) maximum sequeretur inconueniens omni uelamine deuudādum: quod. s. per uices totum detrahi & anihilarī posset: quod est absurdum dicere: & in facto ueraciter falsum. Quia Aurum fuluum euanescere nō debet: pro ut non pōt: quemadmodum ceteris aliis adustibilibus accidit metallis: immo hoc phantasma absit a mente philosophantium: q̄ Aurum fuluum aliquo pacto possit anihilarī.

Quæstio.

Solutio.

Item

Item sciendum: q̄ omnis cæmentatio uehementer graui-
 tare facit ipsum Aurum: respectu illius Salis ingredien-
 tis per fusionem ignis: quod calidum est: & siccum (ut no-
 tum est) per poros apertos Auri ob caliditatem & siccit-
 tatem ipsius ignis: & nunq̄ tollitur ab eo per contrarium
 .i. per humiditatem & frigiditatem suæ elementaris aquæ
 nō aperientis poros iam a Sale inebriatos: per ablutio-
 nem & bullitionem ipsius aquæ: quæ (licet superflue) ta-
 men conceditur.

Notādum.

Aduertendum est igitur: q̄ non recipiatur tale Aurum pro
 sufficiēti respōdēte: nisi prius post Cæmētationē ipsam
 (de qua statim hic talis est Fornax) habita fuerit idonea
 cautio de optima fusione: ut Sal cū scobibus lopæ in ip̄a
 fusione penitus supernatantibus remoueat̄ ab Auro.

Notādum.

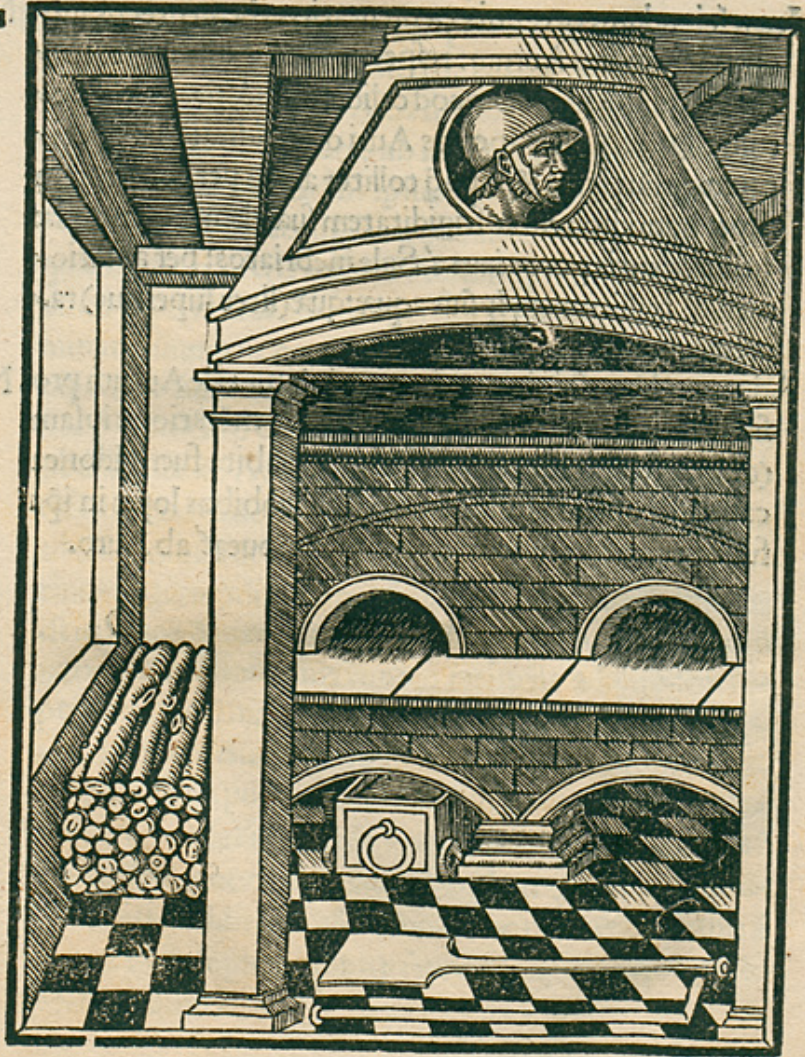
D

17

P O R T I O

Purifico au-
rum.

Mistio in radicibus unitatis septuagesimisecondi Voarch
adumicorum elementorum. Caput quartum.

- O . 14 . Lux minor: *i. magm* Insertio respōdentia Chara-
torum. xii. g. q. 1. in circa: seu. xxiii. g. q. 1. & 1/2. in circa.
- S . 18 . Ignis. i. Lux maior. *i. lux*
- I . 9 . Cōmerrison. *i. oleū utri*
- R . 17 . Aer. i. Lux minor. *i. magm*
- O . 14 . Lux maior. *i. lux*

72

- N . 13 . *argenti* Oleum utri.
- G . 7 . Lux minor: *argenti* Insertio respōdentia Chara-
torum. xiii. g. q. 2. & 1/2. seu. xxiii. g. q. 2. in circa.
- A . 1 . Materia prima artis. *i. oleū utri*
- T . 19 . Ignis. i. Lux maior. *i. lux*
- S . 18 . Aer. i. Lux minor. *i. magm*
- O . 14 . Lux maior. *i. lux*

72

D ii

Materia prima artis, ad Voarchadumiam requisita quid sit: quo nomine uocetur: quid agat: & quomodo fiat. Caput quintum.

Materia prima Voarchadumia quid.

E

St autem Materia prima artis pro conficienda Voarchadumia corpus albidissimum: densum: satiusque fusile: ad naturam maxime subtilitatis artificio solutionis aquae, ac aggregationis ignis reductum. Eiusque essentia tantum constat ex tribus candidissimis Salibus: animali .i. minerali: & uegetali: abstracta a particularibus materiis solidioribus: hoc est igneis: aereis: aqueis: & terris: existentibus in quatuor elementis naturalibus elementatorum: quae reperiuntur in sublunaribus mistis: Arg. uiuo: & Metallo quocumque excepto.

Cognomen. Et quamquam a diuersis diuersimode (ut Eleazar in primaria, germana quoque lingua: quae una, perfectaque, ac praesentanea perhibetur metallorum medicina: adiutorium Dei: seu uerius congregatio Dei suscitata) idem denominetur: testantibus nobiscum sapientiae occultae Patribus: a Chaldaeis tamen, Arabicisque: Arabice: Al'icali, siue Calopali nuncupatur. Verbum ab ali (quod est summum) & calop (quod bonum significat: quasi summum bonum Latine dicitur) compositum.

Actio.

Disponit haec Materia prima artis naturaliter: conuertit: costringit: ligat: ac proportionat omnem calcem: uenae uet: corpusque

ue: corpusq; metallicum: siue spiritū uolatilem. Tali autem modo subministratur, conficiturq;

Extracta enī uirtute formatiua: cōstrictiua: continuatiua: unctiuosa: seu uiscosa: ex gutta librarum quingētarum & quatuor Ignis albi uiui, recentisq; cum libris septuaginta raduabus Aquæ cælestis: in ea q; solutis libris decē & octo Salis calōpali: facti ex libris centū & quinquaginta Salis uegetalis: & cētum mineralis: simul cum libris duodecim uegetalis: ac libris sex animalis purificati ob euaporationem ignis sufficientis: in Olla terrea solida, huiusmodi Salia ad instar olei liquefacti, conuertantur.

Deinde igne cōtinuæ reuerberationis in fornace hoc congregatum per noctē, & diem, in optimo Cacabo ex terra ualentina transferatur: nitidum oleum in Vas ferreum: seruando (Corpus: hoc est Aquam permanentē: Baurach: Boracem: Ceram: Coagulum: Chōmer rissōn me a a melachot: Gemmam: Hyle: Lopam: Materiam primam arctis: Pinguedinem: Sal alīcalī: amarum: nigrum: elebroth: Terram potentialē: Tincar: Vitrum pharaonis: seu inanihilabile: & cætera) Oleum uitri.

Nostri igitur auspiciis tm̄ intelligentium aures pateant.

Confectio

Arnal. in no
uo lumie. c.
S. Cinis ue
ro.

Synonyma

Purificatio spiritus Voarchadumici: Extractio animæ ele-
 métaris Voarchadumicæ: Multiplicatio misturæ anime,
 corporis, & spiritus Voarchadumicorum: Proiectio, Re-
 ductioq; Argenti & Auri. Caput sextum.

Electio Are-
 næ albæ: &
 Arg. uiui.

E

Lectis enim Arenæ albæ nitidæ parti-
 bus tribus ad mensuram: & parte una
 Arg. uiui (quod aliter uocat' Aqua sic-
 ca: & cætera) ut infra: **¶**. Notabis er-
 go: & cætera.

Mündatio su-
 perfluitatis
 Arg. uiui.

Primūq; simul per lapideum Aludel ad
 ignem cōtinuæ subtiliationis traductis in lapideo Cara-
 há, seruetur sic Arg. uiuum: prius tamen ab omni fæto-
 re & aquosa humiditate, ac nigredine adustiua per septem
 uices sic mündatum per ignem: ut patet infra: **A**. Notabis
 ergo q; dicimus sine ipsius mundatione: & cætera.

Electio Olei
 uitri: Elemē-
 torumq;.

Sumpta deinde proportione illa, uniusmet ponderis Olei
 uitri, & Materiæ primæ artis ut supra: **B**. factæ ex sale tri-
 plici. Partibus item septē Lucis minoris: quatuordecim
 Lucis maioris: decem & octo Aeris: ac Ignis partibus de-
 cem & nouem: seu ut dicitur infra: Primum ergo principi-
 um naturale: **C**. & cætera.

Mundatio
 elementorū
 superfluita-
 tum cū Ma-
 teria prima
 artis.

Paratisq; omnibus his cum Gemma (Arg. uiuo excepto) si-
 mul uirtus roboratiua fixa in elemētis huiusmodi existens,
 per ignem continuæ fusionis duarū horarum: quæ in fun-
 do Crucibuli

www.internetculturale.it

PRIMA

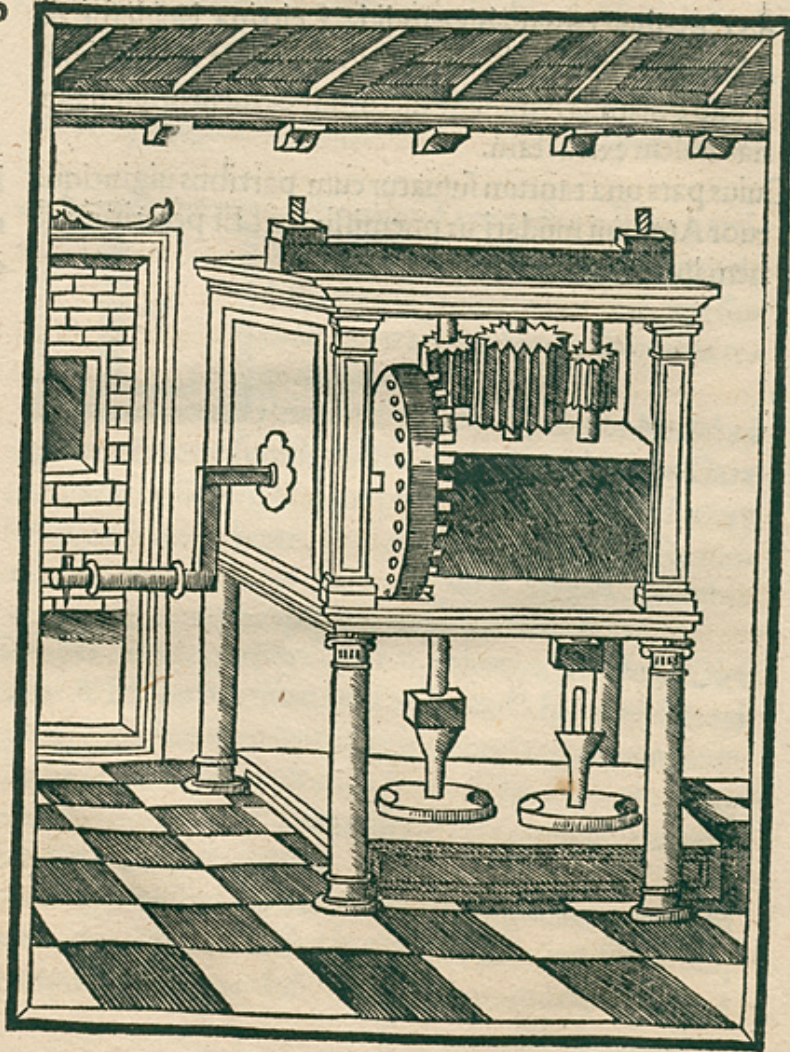
20

do Crucibuli remanebit candida & citrina lucidi speculi
adinstar splendēs: remotis scobibus pariter seruetur: quā
hic appellamus Animam dictorum elementorum fixam
naturalem extractam.

Cuius pars una tantum sumatur cum partibus uigintiqua
tuor Arg. uiui mūdati, ut prēmīssum est. Et per trituratō
nem in Porfido consimili.

Mistio ele
mētāris Aie
cū Arg. uiuo

Contero to
tum,

Anima ipsa commista cum dicto Arg. uiuo, in Sacculo li-
neo, per refractionem in Aqua calida, nigredinem omnē
& factorem retinētē in Catino ligneo seruetur: si quid for-
te reliquum esset nigredinis adhuc & factoris. Repetendo
hunc ordinem toties, quousq; Anima hæc pernitida pror-
sus, p uices deueniat (interuētū Arg. uiui, calidæ q; Aquæ
iam dictæ) ad maiorem serenitatem q̄ erat primo: & ad
Aquam albificantem ipsius domini Regis metallorum.

Notandum est autem, q̄ deficiente huiusmodi Animæ pu-
ra mundicia ab illa mistione aquæ uiuæ Fumi albi (quæ
postmodum simul per triturationē cum proportione suæ
Materiæ primæ artis componitur (ut infra) & commisce-
tur post nigricationem, dealbationem, citrinationē, &
rubificationem ipsius Animæ, & Arg. uiui) ipsum rubicū-
dissimum Stagnum non dequoquitur cum Sale elebrōt
iam dicto in lapideo Aludel cū requisitis suis elementa-
ribus naturis rubificatis, ad ultimā usq; fixationē ipsæ
(ut supra) naturæ elementorū rubificatorū: nec in pri-
mam Materiam artis attrahitur illa naturalis essentia:
& substātia fixa intima Animæ radicalis quæ sita, ab ip-
sa Forma dictorum elementorum commistorum: immo
ipsa penitus oneratur imperfectione. Nec alio quouis in-
genio, uel arte fieri potest (quamq̄ aliter narrēt Alchimi-
stæ) q̄ solo hoc artificio, aut Natura ipsa naturarum fie-
ri queat in uisceribus terræ: nec mudari, aut teneri. Hæc

Notandū.

E

uero si careat nigredine, albedine, citrinitate, & rubedine: aut euanescat cum Arg. uiuo: Argentum purum, & Aurum fuluum haud augebitur unquam. Quod testatur & Morienus cum omnibus simul in Voarchadumia Patribus: ut infra: D. Primus ergo modus est sublimatio: per totum. Attendatur ideo ne careat, neu deficiat: & caetera.

Mistio spiritus
lis Aë cum
Oleo uitri.

Ex hac deinde Anima commista, nigrificata, dealbata, citrinizata, rubificataque: sumatur pars una. De Oleo autem uitri tres partes sumantur.

Fixatio Aë
cum spiritu
in corpore
Olei uitri.

Et ex Aquis huiusmodi mollibus, & duris: stabilentibus: aptisque lustrari: quæ sunt Anima: Corpore: & Spiritus: hoc est Sudor solis cum Corpore: & puro radicali ipsius Animæ maioris Lucis & minoris elementorum rubificatio: per Triturationem: Corruptionem: Generationem: Augmentationem: Fixationem: Alterationem cum loci Mutationem: simul iunctis: fiat per NVTVM & ignem gradus tricerucis nouus Adam: uel Sulfur rubeum non deficiens: nec urens. Nec non per septuplicem reiterationem: semper cum parte una Animæ rubificata: tresque partes Terræ mortuæ prædictæ restantis: quod est corpus nuncupatum Subsolanus: Oliua perpetua: & (ut infra: E. Visa autem Electione: Mundatione: Mistione: & caetera: in notando illo: Item notabis quod istud corpus habet multa nomina circa finem) Substantia rubea indeficiens, & urens.

Reiteratio
septuplex.

Huius, tres partes, super unam Auri, & Argenti ana: & una tantum ipsius

rum ipsius Auri, & Argenti: super. C. partes: super. D. partes (& ut infra: M. In medicinae autē: & cætera) uel super illum indeterminatum numerum, tam Arg. uiui, q̄ Metallum: reducta per projectionem: dabit Argentum purū cum Auro fuluo permixtum. Quod quidem postea smectatum: seu cupellatum: ac deinde in quartatū: diuidatur per aquā diuisionis. Et Argentum demum etiā ab aqua per distillationem diuisum: per fusionē conflatur. Atq; Aurum diuisum etiam ipsum per fusionem: cum Chryfocolla reductatur. Hæc hæctenus.

Proiectio
me Aduma
super Aurū
& Arg. &
istorum: su
per indeter
minatū nu
merum tam
Inspidi, q̄
Metalli.

Arcana (faciētia ad Voarchadū miam: Aurifabilem: Cudimiam: Officinam nummariam: & metallorū Cabala) de Ponderibus: cū suis Schematibus. Caput septimum.

Reductio
Argenti, &
Auri.

L

icet Ponderis affinationis: Aurifabilis: Cudimiae: Officinæ nummariæ: & metallorum Cabala: diuidi possit (imaginarie) in infinitum: ea tamen diuisione relicta (cum sit ualde onerosa: & ipsum Ponderis onus graue) uisibiliter: & iuxta cōmunem usum: sequētes Sophorum archicanoporum partitionē, in nouem discretis nominibus sectiones diuidimus: quæ sunt.

Cudimie
synonyma.

Pondera cu dimi'a. **Posta: Rubus: Marcus: Marca (aliter Bes) Vncia: Quartus**
(aliter Nummus aureus antiquus) Charattus (aliter Sili-
qua) Granum: & Eximus.

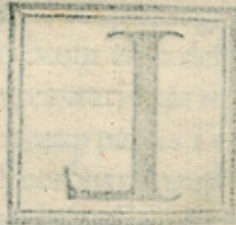
Posta est quantitas hac nostra ætate & more Ve-
neto, Marcarum. 40. ad Charattos. 1152. singu-
la Marca: tali interfigno notata.

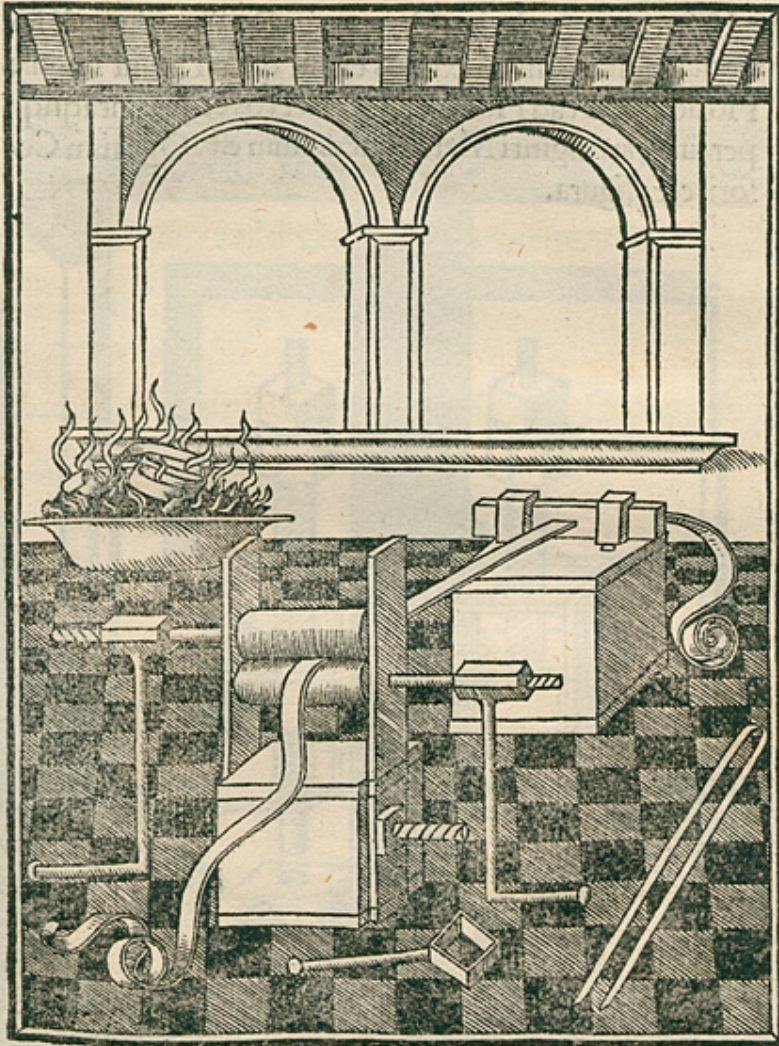
Rubus ite. 20. Marcarum: hoc signo exprimitur.
ad Fionos autem. 68. & q. 1. Fioni pro qualibet
Marca in Auro. cuius Truncaflæ quadræ instru-
mentum hic patet.

Truncaflæ quadræ instru-
mentum hic patet.

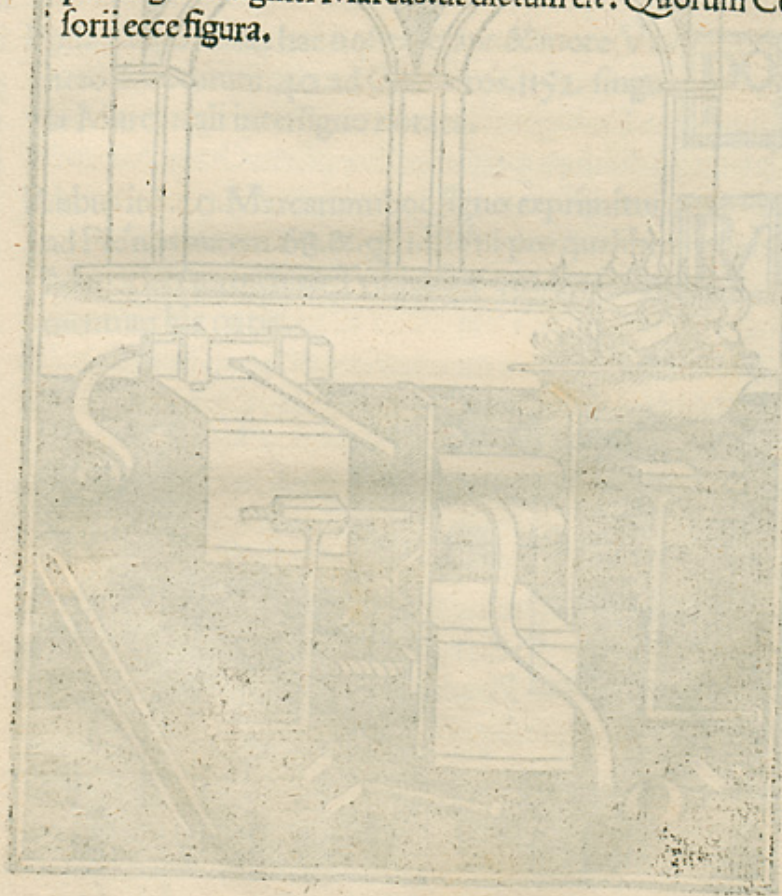

Asperaplas
no.

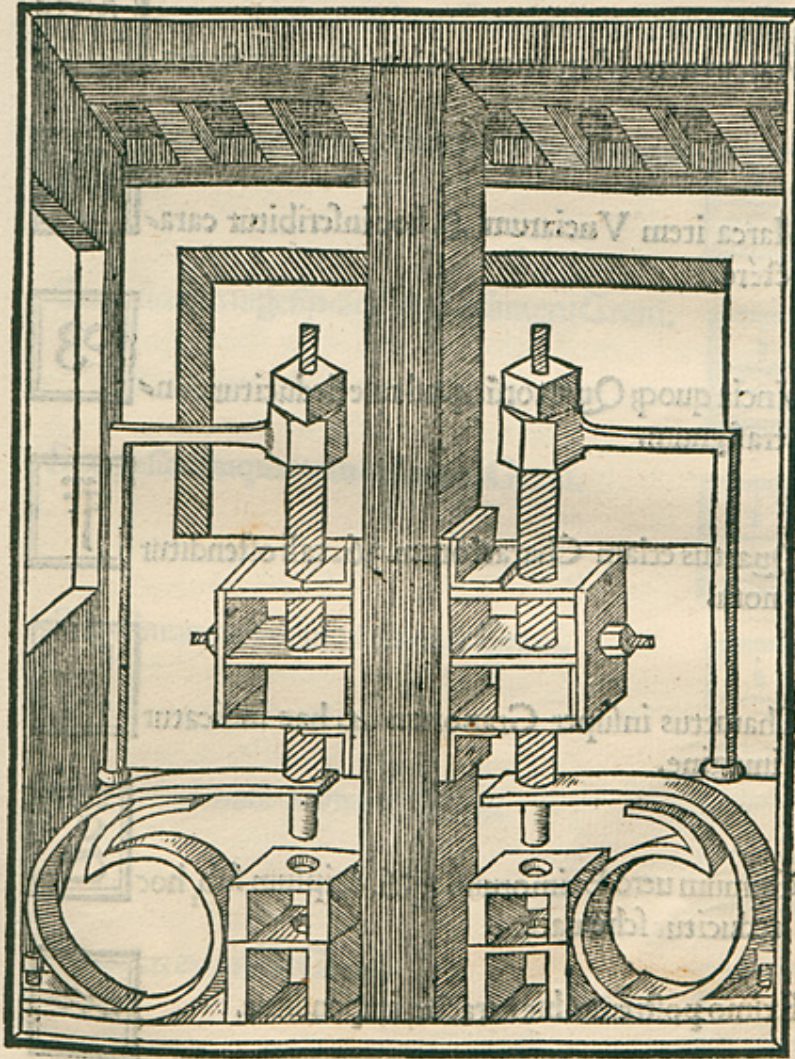
Pondus fio'
ni Auri.

ad Charattos sexdecim: Grana tria: Quartos duos: & sex
nonagesimos primos eximos eximi quarti grani singulo
Fio'no: hoc est ad Fio'nos mille trecetos & sexagita qnq;
per singulas uiginti Marcas: ut dictum est. Quorum Ce
forii ecce figura.

PRIMA.

Fionos
æquo.

Non est

Marcus uero Marcarum. 16. hac signatur figura.

Marca item Vnciarum .8. hoc inscribitur caractere.

Vncia quoq; Quartorū. 4. ad tale deducitur contrafignum.

Quartus etiam Charattorum. 36. tali ostenditur nota.

Charattus insuper Granorum .4. hac indicatur imagine.

Granum uero Eximorum. 256. & ipsum sub hoc reducitū schemate.

Eximo postremo hic caracter impenditur.

Non est

Non est tamen ignorandum Granum iterum ipsum diuisi
di in partes octo uisibiles Eximorum. f.

Ducētesimum quinquagesimum sextum eximū:
Grani.

$$\frac{i}{286}$$

Centesimum uigesimū octauū eximum: Grani.

$$\frac{i}{128}$$

Sexagesimum quartum eximum: Grani.

$$\frac{i}{64}$$

Trigesimum secundum eximum: Grani.

$$\frac{i}{32}$$

Sextundecimum eximum: Grani.

$$\frac{i}{16}$$

Octauum eximum: Grani.

$$\frac{i}{8}$$

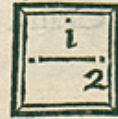
F

Quartum eximum: Grani. ac

Semigranum.

Quoniam autem Aurum fuluum, seu (ut aiunt) finum: nō mediocriter importat de Eximo in Eximum: tam respectu quantitatis, q̄ perfectionis. Ideo uti de re non parum conducente: intelligentiæ oculos aperiant reliqui.

Constructo præcisi ponderis æquilancis. Caput octauū.

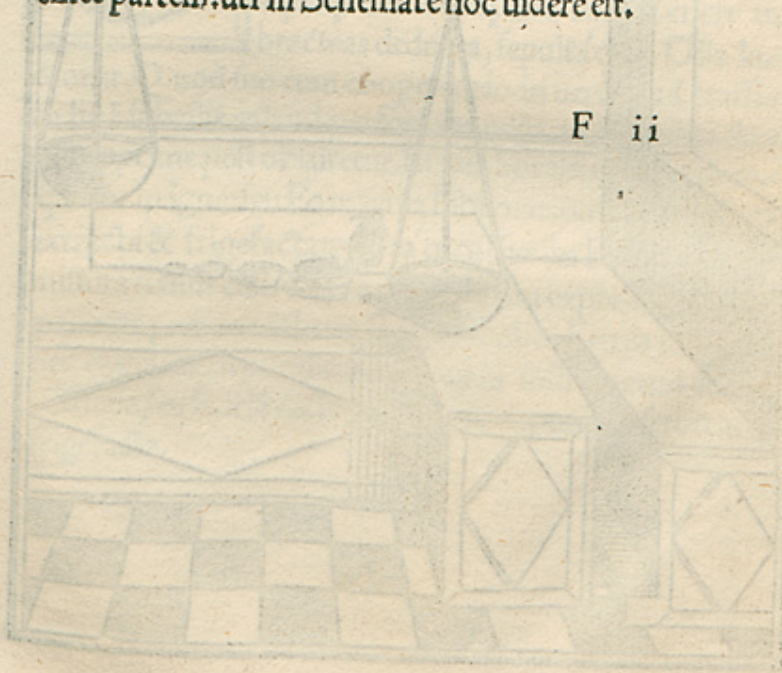
Æquilancis
diuensio.

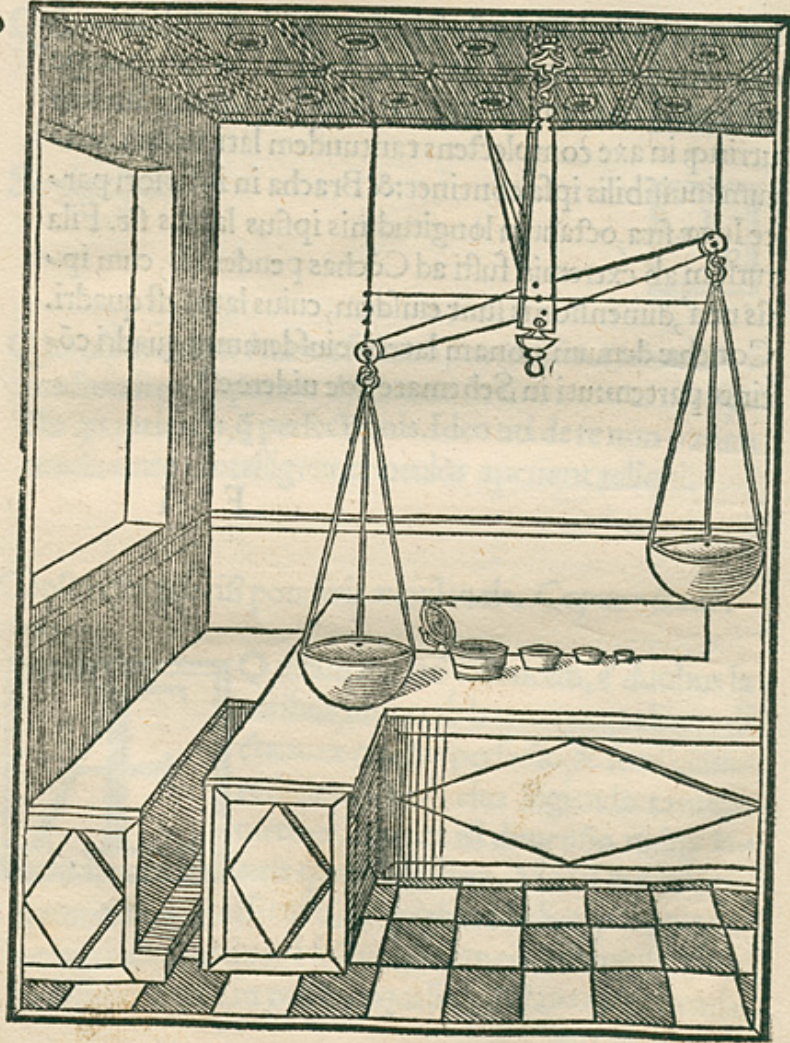
Quilancem, uel Bilancem, e' duobus lateribus, immo ab laterum æqualitate dictam: ex quadro perfecto, & semi cōstare dicimus. Fusti eius lōgitudō tantum metitur, quanta est diuensio unius lateris quadri eiusdem. Medii autem, extremorumq; crassitudo, sesquialterā habet proportionem: trium. s. ad duo. Hasta uero lancis, seu inuisibilis, a' base super axem, in medio æqualiter distans ab extremis: in cacumen

in cacumen sursum erecta, pyramidis istar: a tribus i unū
 desinens minutum: ad semiquadri quantitatem (nempe
 terdena & tria minuta) protenditur. Iuga quoq; lancem
 utrinq; in axe complectens tantundem latitudinis, quā
 tum inuisibilis ipsa continet: & Bracha in inferiori par-
 te Iugæ sita, octauum longitudinis ipsius lancis sit. Fila
 rursum ab extremis fusti ad Cōchas pendentia, cum ip-
 sis unā, dimensionis sunt eiusdem, cuius latus est quadri.
 Conchæ demum, nonam lateris eiusdemmet quadri cō-
 tinet partem: uti in Schemate hoc uidere est.

F ii

Res pódero

Descriptio uariarum particularium operationū pro ampli-
 oriori artis huius elucidatione. Caput nonum.

Aes arsum cum Fornacis eius imagine.

CVpri pars una: Aluminis duæ (seu Tarta-
 ri) & Arsenici tres partes recipiantur.
 Duo extrema simul iuncta Ferreo pistil-
 lo i Mortario æneo in puluerē redacta,
 aqua q; deinde aspersa cum Venere in
 bractæas deducta, sepultaq; in Olla lo-
 centur. Quod suo cum coopertorio in uertice ad crassi-
 tudinē subtilis calami perforato: uulgari ac simplici Ar-
 gilla optime post obturetur. Et per horam mistura deco-
 quatur in igne: seu Fornacula sublimationis. Deinde ea
 extracta & frigefacta: posita q; rursus in Fusorio terreo
 mistura (cuius cum Fornace hic statim expressa est ima-
 go) inter prunas cōfletur. Ex qua scobes Ferrea uirga, do-
 nec elucescat, depurgetur. Deniq; in instrumento ferreo
 (Canale, seu Rielū dicto) a Fusorio deponat: seruetur q;
 frigefacta.

.G.

Fundo me-
talla.

.D.

Æs ustum.

Quæ faciēda prædiximus de arfo : eadem de habendo
Ære usto miltionem ipsius tradētes faciēda censemus
hac serie.

Æris pars una : Calcantis romani duæ (seu Salis) & Sul-
furis tres partes sumātur. Reliqua omnia ut in præmis-
sis: G. seruentur.

Anielum album, & nigrum.

Sumatur de Argēto cupellato: pars. 1.

Æris:

partes. 2.

Plumbi nigri mollis: partes. 3. ad pondus æquale.

Et simul fusa omnia, ac bene mista proiciant in ana (hoc
est tantundē) Sulfuris tusi in Crucibulo bene operiēdo.

Frigēfactum tādē hoc rotum: & a scobibus per fusio-
nem a pprime mundificatum, seruetur in uirgulis.

Idem est iudicium in conficiēdo Anielo albo: duobus tñ Notandum
exceptis. Vno. s. q. Stannum loco Plumbi nigri: Altero
aut q. Arsenicū loco Sulfuris: capiatur bene contusum.

Aqua ad diuidendum Arg. ab Auro.

Capiatur de Nitro refecto: & Alumine ana.

Æqualiter iuncta, & in Mortario puluerizata simul p Tor
tam bene circūlinitam fundo nudo, & Recipientem sig
gillatum, distillentur per ignem ad totam exhalationem
spirituum: cum reseruatione spiraculi in sigillo ad oppor
tunam occasionem.

Discalcinetur hæc Aqua diuisionis per ignem etiam cum
Charattis sex Argēti puri pro unaquaq; libra Aquæ præ
dictæ, & seruetur ad usum.

Notandum
.H.

Notandum est autem: q̄ ana spiritus Aluminis usti: seu
Calcantis, ac Nitri resecti: uidelicet libra una de quoli
bet super uncia unam cuiuscunq; metalli in tenuissimis
bracteis deducti: ter reiterando: metallum conuertit in
transparens oleum.

Argenti, & Auri calcum.

Æris partes tres cum tribus quartis sumantur ad pondus.
Et pars una cū uno quarto Zelami' næ in ualle Siria'na
reperæ in uico nomine Oné'da. Vocat' hæc Zelamina
aliter Tuthia alba: & est minéra Bergomēsis. Sternan
tur stratim in Crucibulo: & per ignē continuæ fusionis
duodecim horarum fundentur cum Vitro: ac seruentur
ad usum: proiectæ primo in laminas a' scobibus perop
time mundificatæ.

Notandum Eadem traditur dispositio subministrando Argenti calcū:
hac tamen

hac tamen lege scilicet: q̄ pars dimidia cum uno octauo
Stāni, seu Æris arsi: sumatur loco Zelami nā cōtra tres
partes, & tres quartos (ut supra dictum est) Æris.

Argentum maceratum.

Sumatur Arg. in tenues bractees tufum: & in Olla non ui
treata cū ana Sulfuris tufi in Fornace ardeat per dies. 18.
per ternos, superaddendo de nouo Sulfure. Deinde cum
partibus. 6. Arg. uiui (aliquantulum simul calefacti) ma
ceretur diutina trituratione in Porfido. Abluatur aqua:
& bene deficcatum seruetur in nitidissimo Vase uitreo,
seu uitreato.

.F.

Aurum maceratum.

Bractex Auri fului ad tenuitatem ductæ fortiter ignitæ cū
partibus sex Arg. uiui: macerentur una. Lota demū ma
cera cum aqua, & bene deficcata seruetur ad usum: sicut
dictum est supra de Argento.

Bullimentum pro Argento.

Sumatur de Aqua cęlesti. lib. 10. de Tartaro albo tuso. lib. 1.
cum tribus uncis.

G

Et opera ipsa argētea nigrificata ad ignem, in Vase aeneo posita, omnia simul bulliant: quoad niuis instar albescāt. Tunc extracta brustentur ad aquā frigidam, limpidaq;. Tandem Tripolo eburnita seruentur.

Bullimentum pro Auro.

De Lotio hominis, lib. 10. sumantur.

Sulfuris unciarum quinque.

Tartari. 10.

Misceant omnia tusa in Vase aeneo. Et in hoc opera aurea (igne primū calefacta) imposita bulliant: donec crocea reddantur ut Auripigmentum. Reliqua ad præmissum ordinem de Argento omnia rite seruentur.

Notandum Notandum est autem: q; pars una Floris æris cum ana Calcantis romani: & partibus duabus Nitri cum ana Salis armoniaci bullita omnia simul cū dicto Lotio (ut dictū est) colorem Auri uiuacissimum dant Auro: ultra Charattos. 18.

Notandum Idem est iudicium redactis in bitumen prædictis simplicibus (cum acerrimo Aceto) Flore æris. f. Calcante romano: Nitro: & Sale armoniaco: per modum recoctionis.

Calx

Calx Argenti.

Procedatur ut dictum est supra. F. Sumat Arg. in tenues
bracteas tusum: & cætera.

Calx Ferri: & omnium aliorum metallorum durorum.

Bracteis, seu laminis cuiuscunq; metalli duri in fornacula
cementationis per dies. 22. ardētibus: cum duabus par-
tibus Calcantis romani: & tribus Sulfuris triti (uel sine
alia mistura) fit Calx metallica impalpabilis.

Cerussa: Minium: & Zalolinum.

Laminae Plumbi nigri mollis in terreo Vase in terra, fun-
do ad quatuor tm digitos uitreato cum multo acerrimo
Aceto: ita suspendantur ut continue per duos & uiginti
dies Aceti uapore tangatur. Quo corrupta tandem Plu-
bi nigri essentia, & in puluerem album redacta, Cerussa
nuncupatur. Hæc autem Cerussa: siue residentia Plumbi
nigri (ut supra) usti, tenuissime (cum aqua) triti: posita q;
in Capellis terreis sparsis, ac longis ad cubitum: non lu-
ratis quidem: uerū tamen opertis in Furno: ita locatis, ut
ignis tantummodo fundum eorum ascendens percutiat,
sed non per reuerberationem: uratur per horas. 48. Inte-

rim autem sæpius Ferreo instrumento agitata residentia
 quo ad usque in rubeum transmutetur colorem: tunc pa-
 riter mutato nomine non Cerussa, sed Minium appe-
 latur. Hoc rursus trituratam (cum albo Aceto) & ad um-
 bram deficcaturam, in citrinum uertitur colorem, quod est
 Zalolinum.

Cinnabaris constructio.

Argenti uiui pars. 1.

Sulfuris (igne læto carbonū liquefacti) pars una & semis.

Misceantur in Vase æneo patulo Ferreo instrumento haud
 quaquam ligneo. Durata autem frigore hæc mistura, & pin-
 sita, reponatur in Vas uitreum idoneum optime lutatum:
 locatumque in Furno sublimationis: fundo detecto, ac lo-
 co aeri per uio per horas. 14. remisso igni: mundando oleo
 fitatem Ferro quoad transferit per collum Vasis. Dein-
 de per tantundem temporis igne intenso Vase laminis
 ferreis operto fixetur. Vbi tandem Vas refrigeratum fue-
 rit, rumpatur: seruato Cinnabari.

Consolidatiuum Cinericium.

Argilla deusta, & tenuiter tusa pars una capiatur ad mēsu-
 ram. Cineres lixiuio demissi, & mortificati, deficcati que
 partes

www.internetculturale.it

P R I M A .

partes duæ. Deinde simul ambo cribrata: pariter seruentur.

31

Cupella, & Fornax eiusdem.

Sumatur pulueris Argillæ crudæ pars una ad mensuram.
Spodii ossium, siue cornuum castrati deustorum subtiliter
tusorum partes quatuor cum dimidia.

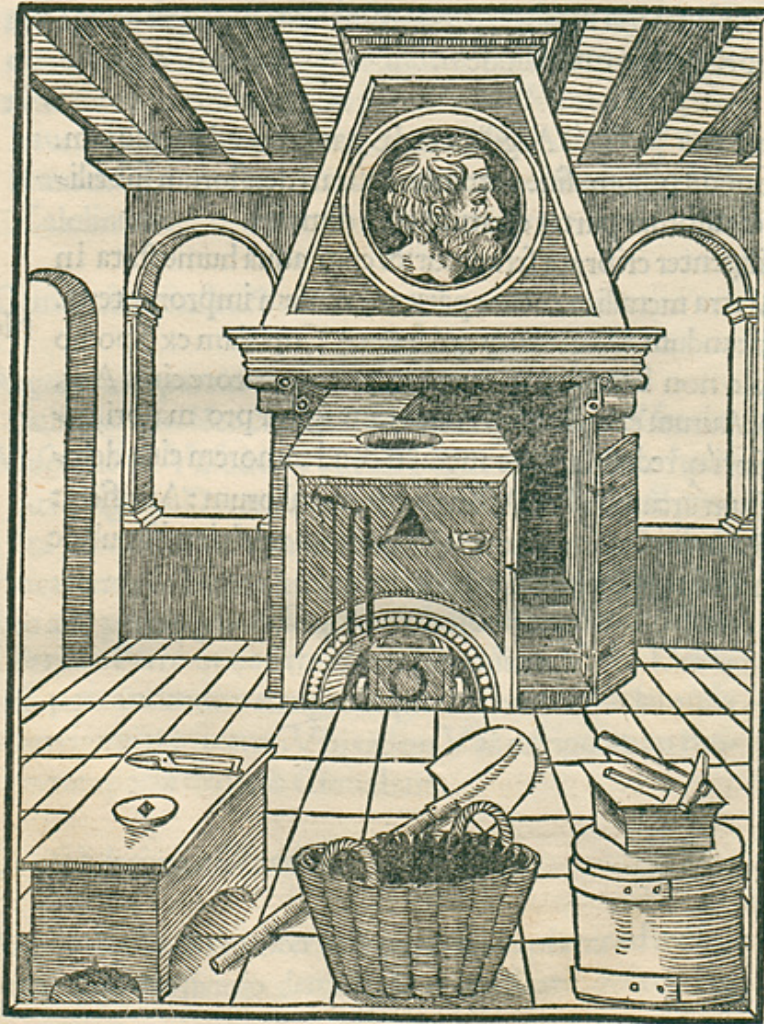
Diligenter cribrata seruentur: & cum aqua humectata in
Verra metallica totum pariter excusum impromptentur.

Notandum est autem: quod qui format Cupellam ex Spodio
solo non bene sentit omnino pro mercatore circa Arg.
& Aurum extrahendum. Aduertant igitur pro maiori, tu-
tiori quæ redundatione metalli: & ad minorem eius defe-
ctum arcanum hoc Affinatores metallorum: Aurifices:
& Cudimicæ mercatores. Ad quorum noticiam simul hic
tradimus Fornacem cupellationis.

Notandum

Emūdo sub
tiliata.

Flos Æris.

Corporentur in lib. 640. Terræ uiridis solutæ in lib. 240.
 Aceti acerrimi : cum lib. 26. unciisq; .8. Armoniaci: lib.
 160. Æris soluti in lib. 320. Aquæ diuisionis.
 Omnia autem probè mista, positaq; in Ollis grossis spar
 sis non uitreatis superaddēdo stringātur. Deinde in sac
 culis de corio optime densis seruentur.

Metallina.

De infrascriptorum simplicium pulueribus: uidelicet Re
 algalli: uel Auripigmenti: siue Arsenici: Calcis albæ uiuæ
 recentis: Tartari albi ana ad pondus sumatur. Albumi
 nis autem oui gallinæ pars media plus: cum quo pulueres
 ipsi per setatiū optime coopertum prius simul commi
 sti incorporentur. Bitumē autem huiusmodi deinde ido
 nea in Botia detecta impositum per horas. 12. igne ascē
 sorio sublimetur. Vasis tamen fundum ad mediū usq;
 luto ex lana, seu tomento, & argilla partibus duabus. s.
 argillæ, & una tomenti confecto sit oblitum: & os pa
 riter bombice, uel stupa obturatum, Metallinam tandem
 reperies collo Vasis argenteo colore adherentem,

Lutum to
 menti.

Oleum omnium metallorum.

Videatur (ut supra: H.) Aqua ad diuidendū : circa finem.

Purpurina argentea, & aurea.

Mistura Arg. uiui: Marchesitæ, uel Stanni: Arsenici: & Salis armoniaci ana: posita in Botia uitri: si decoquat per horas. 321. ad ignem, colorabitur argenteo colore. Verū si loco Arsenici sumatur Sulfur citrinum in pane nitido, aureo colore tingetur: & tunc dicetur aurea Purpurina.

Aduertendum est
Nota.

Refinatio Chryfocollæ.

Refiltratæ in libris ducentis septuaginta Aquæ cælestis: libræ nonaginta Pasta (seu Lapis) Chryfocollæ: cum libris decem Aluminis: & Aluminis fecis libris octo cum quatuor uncis uniusmet ponderis: in Vase æneo plentam, continuamq; ignis exhalationem tm̄ liquentur ut aqua. Deinde per optimam operturam pannorū laneorum ne spiret: neue ullatenus spirare possit: Vas refrigeratum per dies tres stabili in loco locetur. Reuulsus autē Borax in spōdilibus uasis agglutinatus (habita primum per iclinationem optima aquæ euacuatione) ablutusq; frigida: & bene deficcatus ad Solē: nitidus, unctus Oleo lini crudo

lini crudo, ponderatusq; in Vase nitido seruetur.

Solidatura tertia pro Arg. & Auro.

Partes tres Argenti pro Argento: uel Auri pro Auro, Et pars una Æris arsi pro Argēto: uel Argēti p Auro sumpra (facta nihilominus misione primum optima in Fusorio ad ignem fusionis) seruentur laminae.

Specula met allica frangibilia.

Misto per refusionem Manicæ partibus tribus Æris: & pars una Stanni tantum: proiciantur laminae ad planā, & pontellum in Petra columbina altera alteri imminente. Misto nihilominus primum ad ignem uenti fuso. Deinde laminae ad mensuram æquētur a' superfluis cū gladio: & planentur Smerillo medio, ac tenui ad ficcum per longum, ac transuersum: primo super lignaculis ex tabula huiusmodi agglutinatis cum Gypso crudo, & aqua super tabulam. Postea lustrent' super panno lineo rudi: uel corio a' parte domestica: Sponthi'a: uel Tripolo: & Cerussa: aut Calce stāni: asperfae tamen prius Oleo. Deinde palmis manuum ficcatis terfae, nitidatae, & capsatae seruentur.

.I.

H

Specula non frangibilia.

Specula infrangibilia cuiusvis dimensionis ob malleationem in reliquo (ut proxime supradictum est: I.) rite fiat: præter quæ subiecta essentia, quæ tantum constat de solo Arg. cupellato.

Spodium de Ossibus.

Ossa tibiæ bouum deusta ad ignem continuum in Fornaculo cæmētatiōis per horas. 2. Spodiū uocat' de Ossibus.

Sublimatum.

Sumptis de Nitro mollito lib. 50.

De Sale.

De Alumine: seu

Vitriolo usto. | mollitis.

Et de Arg. uiuo ana lib. 100.

Omnibus simul iunctis, Arg. uiuo tamē prius in Aqua ad diuidendum quantum sufficiat in Vase ligneo mortificato, Mistura huiusmodi in Vase uitreo (cū Alembich) aperto per horas. 24. ad lentum ignem lignorum per Cineres sublimeretur, serueturque diligenter.

Notandum Notandum nihilominus non poni de misto pro quolibet Vase

Vase plusq̄ lib. 87. Insuper Aquæ ultimo stillatæ ualen
ad alias quoq; mortificationes: ideo seruentur. Notandum

Terra ad deargentandum metallum, & inaurandum.

Solutum igne Argentum de cupella. q̄. i. in unciam unam
Aquæ diuisionis, iungatur cum puluere Salis, & Tartari
albi ana unciarum sex.

Sicq; in Vase uitreato cum Spatula lignea (non autem
metallica) mista seruetur Terra calore densata.

Notandum est etiam talem ordinem penitus seruandum Notandum
esse in cõficienda Terra pro inaurãdo: quæ ab Aqua di
uisionis, & Argẽto seclufa madefiat Oleo auri. q̄. i. (Au
ri. s. fo luti) pro qualibet libra prædictoꝝ puluerum.

Tu ciæ constructio.

Sumantur de Antimonio lib. 96.

De Calce silicis lib. 48. De Alumine catino lib. 24. De
Ære arso lib. i. cum unciis quatuor. De Plumbo: & Stã
no simul calcinatis lib. 8. uidelicet pro una qualibet par
te Plumbi, duæ partes Stanni. .K.

Hæc omnia simul corporentur cum aqua: triturenturq;
in Pila figuli. Mistura deinde hinc exempta, & in plano
furfuribus strato ad instar placetæ desiccata in igne car

H ii

bonum per horam coquatur: postea pinsetur: trituretur: ac taminetur. De puluere autem eius tenuiori fiat bitumen cum Albumine ouorum: & idem Cānis ferri inuolutum, & inspersum grossiori puluere eiusdem, atq; sic in umbra siccatum per ignem reuerberationis recoquatur iterum per horam.

Notandum

Vbi autem nimium nigresceret: Cannæ ut supra bituminatæ candētes sæpius extinguantur in aqua Calcis Plumbi & Stanni: ut supra dictum est. K.

Singularia præmissa cur posita sint. Caput decimum.

S

ingularia hæc (nempe) Aqua diuisionis: Refinatio chrysocollæ: Æs arsum: ustum: & reliqua particularia supradicta nō sit qui arbitretur temere posita: tanq̃ a principali negotio aliena: uel ut omnino superflua. Nō enim frustra, immo necessaria ceu per gradus quosdam ad perfectionē huius Magisterii purificationis Auri (scilicet) quæ præcipue intendimus (ut cuiq; in his oculato palam est) posita sūt. Nā sicut arbor ex floribus feracem, uberemq; fructuum messem indicat: & ubi non affuerit ignis usq; fumus exhalat: sic huiusmodi exercitamenta cū insignia sint: ac certitudo efficaciarū & ueritatis præmissorū: tum
scopus

scopus quo huius artis pseudoprofessores (Alchi'mistæ uulgo dicti) impingentes fracti protinus, & cōfusi reuelent: patefacta q; corū fraude, & falsitate de medio sublata, Simples tuti, & cautiores reddantur.

P O R T I O S E C V N D A .

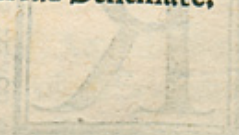
Præfatio Portionis secundæ. Caput primum.

R

Vdis hæc, impolitâ q; nostra iuestigatio cōsulto fatius prætereunda a' nobis fuisset, lector cādidiſſime, q̄ ut sublimis huiusmodi ars, atq; spectāda suæ genitricis Naturæ æmula (præcipue contra ipsiusmet scientiæ authorum decreta uulgationem prohibentia: ubi dicitur nefas esse arcana reuelare indignis) quodam uel tenui susurro mortalibus patefieret. Cum tamē nobis persuasissetus omnipotentis Naturæ uim supremo Numine sapiētiae filii inspiratam (tametsi plerosq; mortaliū lateat) ex Dei munere cognouisse: nefas, & ab humano officio eandem in tenebris perpetuo clausam tenere, prorsus alienū duximus: præsertim cum nihil præstantius, nihil in humanis utilius reperiri possit, uel excogitari: si modo Sophis longe supra hæc caduca & fluxa eleuatis, fuerit reuelata.

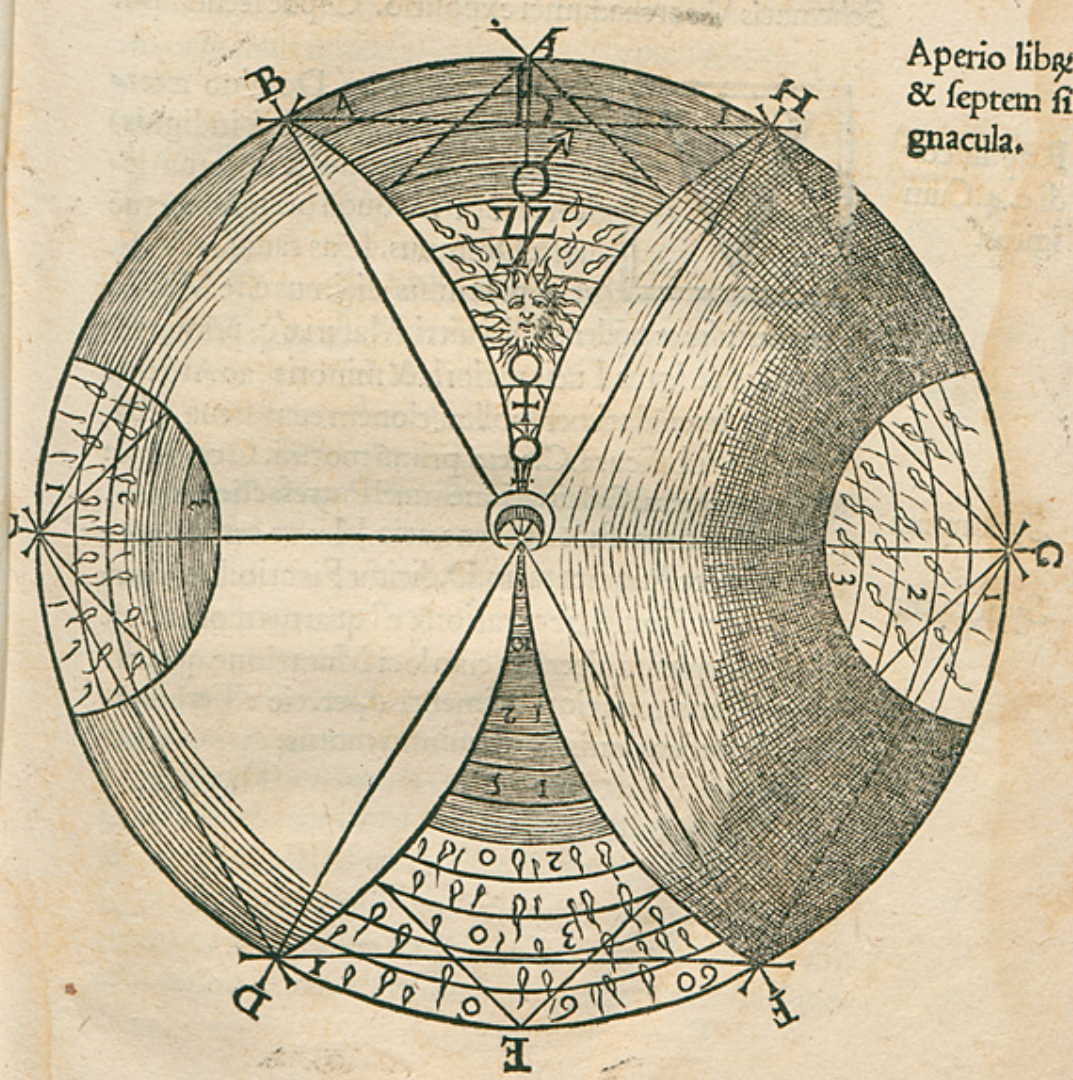
Ray. in ap.
c. 2. Arsigit

Cæterū quo res ipsa obscurior, ac difficilior cognitu ha-
ctenus haberi solet: eo lucidior omnibus, planioremq;
efficiemus. Nam q̄ Schema sub ænygmate positum sit:
id fuit in causa: ne Detractores Alchimistæ, Indigni,
Ingratiq; : facilem sese habere ad hæc mysteria adie-
tum arbitrentur. Initiatis uero totam huius artis ratio-
nem compendiose, & accurate explicantes aperiemus:
in Portione diuisionis, in Speculo nro: quod iã mente cõ-
ceptum orsi indies lucubramus. Ut ipsum intuentes lu-
cis splendore superuenientis illustrentur: & deuii ab hu-
ius lucis iubare in semitã rectam dirigantur: & hac potiti
gratia munere gaudeant ueritatis tali sub Schemate.

SECUNDA.

Aperio libꝛe
& septem fi
gnacula.

Schematis Voarchadimici expositio. Caput secundum.

Ray. in co-
di. c. 4. Cum
igitur.

Isionem acceptam a' Domino æter-
no omnipotēti palám fieri (indignis)
non debere in arcanis arcanorum le-
gitur: propterea quod omnino metuē-
dus sit Dominus. Lras tamē. A. V. E.
(ut in præmissis) dicimus esse Mistio-

nem uniusmet pōderis Olei uitri, Materiæq; primæ ar-
tis, Aeris, & Ignis, Lucis maioris & minoris, ac Argenti
uiui septies mūdati per sublimationem cum arena alba,
insimulq; rubificatā. C. uero primū motū. i. Occisionē:
Corruptionem: Calcinationem: uel Putrefactionem. G.
secundus motus est: & est Generatio. H. uero tertius mo-
tus: uidelicet Augmentatio. D. dicitur Fixatio: Diminu-
tio: Disiunctio: uel Separatio: & est quartus motus. F. &
.B. sunt elementa alteratia cum loci Mutatione, quæ di-
cuntur Ignis mutatio: Pavimenti operatio: Termina-
tioq; rubificationis: & est quintus motus.

Synonyma

Synonyma

Theorica,

Theorica, ac Practica Voarchadumicæ artis, & eius schemata in multiplicatione tincturæ. Caput tertium.

TErminatio Recipientium est mutatio naturarum receptorum per ineffabile Mistionē calidi (.i. Ignis: quod est Aurum fuluum, cum Frigido. i. Arg. uiuo non uulgari: quod est Arg. uiuum per ignem & arenam albam septies mundatum, ut dictum est ab Arg. uiuo: humidi. i. Aer: quod est Arg. purum, cum Auro fuluo, Argento q; uiuo ut supra, in simul rubificatis, cum Sicco. i. Oleo uitri) dispositione perpetua. Hæc perpetua dispositio: est Materia metallorum: Materia q; prima artis (.i. Vitrum inanihilabile: quod est Oleum dictum: medium retinentem Arg. uiui, Aurum albificantem) ut ait Maria. Et ista Aqua grauis est, quæ mercurialis dicitur: ut omnes asserunt. Et Arg. uiuum sapientum (.i. Argentum uiuum, ut dictum est, mundatum ab Argento uiuo) de quo dicit Hermes: Custodite hoc Argentum uiuum coagulatum (.i. mundatum) qd est in intimis thalamis: in quibus coagulatum est. Ipsum enim est Azoch: & est secretum Sco'liæ: & dicitur Terra residua. Qui igitur uerba audit, ipse inquiret. Sed testamur per illum qui male perpetrante iustificat: & nullum recte agentem cõdemnat: nos iam detexisse quicquid ante calauit

Mecu'bas
lim.

*ignis
argenti
frigidum
aerem
oleum
vitri
materia
metallorum
materia
prima
artis
vitrum
inanihilabile
oleum
dictum
medium
retinentem
argenti
uiui
aurum
albificantem
hermes
custodite
hoc
argentum
uiuum
coagulatum
qd
est
in
intimis
thalamis
in
quibus
coagulatum
est
ipsum
enim
est
azoch
&
est
secretum
scolie
&
dicitur
terra
residua
qui
igitur
uerba
audit
ipse
inquiret
sed
testamur
per
illum
qui
male
perpetrante
iustificat
&
nullum
recte
agentem
cõdemnat
nos
iam
detexisse
quicquid
ante
calauit*

Electio.

uans

Color
Nota tamē
quod est al-
tera Mate-
ria prima ar-
tis.

Notandum

Alphidius

Notandum

✠

mus in hac sapientia: & maximum arcanum scientiam: & intellectū habentibus patefecisse. Qui uult ergo proficere in hac sapientia: oportet eum istam admirabilem Electionem (mundationem: mitionem: triturationem: & calcinationem: Argenti: Auri: Argenti q; uiui: & Olei uitri) seu arcanum maximum cōponere: & postea ipsum mutare de Natura in Naturam: Luca sic dicēte in Turba: Pluribus rebus non indigetis: sed una tm̄. Et ista res una: in unoquoq; gradu operum nostrorum in aliam cōuertitur Naturam. Idem testatur & Geber cū dicit: Ars talis non consistit in pluralitate rerum. Est enim Materia una (.i. metallorum) in qua magisterium nostrum cōsistit: cui non addimus rem extraneam aliquam: nec minuis: nisi q; in pręparatione eius superflua remouemus. In una ergo re consistit totum magisterium istud, ut nos recte censemus: in Oleo uitri. s. & Arg. uiuo mundo, animato, rubificato q;. Et hoc expresse dicit Alphidius filio suo: Scito filii: q; hæc Materia (& Materia prima artis) quæ est radix: de qua omnes sapientes tractauerunt (Oleum uitri: & Arg. uiuum est. Et est quoddam Arg. uiuum albi coloris: & plusq; speculum splendens. Item fertur in Turba: Initium totius operationis est Albedo. i. Arg. uiuum mundum animatum: cui rubor succedit.

Notabis ergo: q; Acetum: Equatum: Albedo: Albū plūbū: Aqua benedicta: metallica: sicca: talchi: uiua: uisco-
sa: uitæ:

sa:uita:urinæ puerorum: Argentum uiuum animatum:
 coagulatum: Argyrio n zotico n: Arsenicū: Auripigmē
 tū: Azoch: Cambar: Caspa chaia: Ches seph chai: Cō
 par: Cor Saturni: December: E: Euphrates: Fauonius:
 Phlegma: Gumma alba: Inimicus: Insi pidus: Lubricum:
 Materia una: metallorum: Medicina una: Menstruum:
 Mercurius: Occidēs: Ouum: Puer: Salsus: Sēdena: Se
 nectus: Serinech: Seth: Sinistra: Socius: Sperma metal
 lorum: Sublimatum: Succus: Tēuos: Ventus: Vespera:
 Vigintiunum: Vnctus: Vultur: Ziba'ch: & Ziuā: idē
 significāt. Et id genus multa, quæ hic prolixitatis uitā
 dæ gratia omittimus.

In compositione autem huius admirabilis mistionis, seu
 maximi arcani: oportet nos sequi Naturam. Nā (ut ait
 Geber) Natura per se agit. Nos ergo oportet tria scire:
 uidelicet quid sit Natura: quot sint Naturæ: & qualiter
 Natura operetur in metallis productis.

Secūdam autem Aristotelem (secundo Physicæ auscultationis) Natura sic diffinitur: Natura est principium, &
 causa mouendi, & quiescendi in illo, in quo est primo, &
 per se, & non secundum accidens.

Author autem Perfecti magisterii ait: Naturæ (siue tu di
 cere maus: qualitates) sunt quatuor: uidelicet Caliditas
 & siccitas: ut in igne. Caliditas & humiditas: ut in aere.
 Humiditas & frigiditas: ut in aqua. Frigiditas & sicci

Geber
Aristoteles
 Natura qd
 Quotuplex
 qualitates
 nomen
 s. caliditas
 de

Incensio
tas: ut in terra. Omnes autem istæ cōplexiones inæqua-
les sunt: nec est ulla istarum quam quarimus. Nam nos
quarimus æquale, de quo dicit Ioānicus: q̄ æqualis mi-
stio est una: quādo cū moderatione, Incolume dī corpus.

Moderatio Notabis ergo: q̄ dicit cum Moderatione. s. prædictarum
naturarum, seu qualitatum: uidelicet caliditatis: humidi-
tatis: frigiditatis: & siccitatis. Nam quando aliqua ista-
rum naturarū aliam nō excedit: tunc dicitur corpus tem-
peratum & æquale: quia tm̄ est de una quantum de alia se-
cundum debitam proportionem qualitatum ad esse me-
talli requisitarum.

Synonyma Item notabis: q̄ Incolume dicitur sanum: remotum: cal-
cinatum: separatum: purificatum: dispositum: siccum:
Clavis priā. uel mundum ab omni causa corruptionis. Et (secundum
Mundatio. Gēberum) Stannum est Plumbum album purissimum:
Gobus & est in eo æqualitas fixationis, uel spissitudinis duorū cō-
ponentium Arg. uiui. s. & Sulfuris (metallici) non autem
æqualitas: quantum in mistione (.i. quantitate) Arg. ui-
Hierosol
magis in uicium
76 q̄ mysticū
Sol op. orif
ui. Item Hermes inquit: Fili: sapientum metalla sunt sex
(nō enim Arg. uiuū est metallum: sed Materia (ut infra:
Notabis Embryon: L. & cætera) metallorum) quorum
primus est Sol eorū optimus rex & caput: quod nec ter-
ra corrumpit: nec res comburens cōburit: nec aqua (co-
lorificans: uiridis: aut diuidens) mortificat, uel deuorat:
eo q̄ substantia eius est terminata, & Natura directa in
caliditate

caliditate: humiditate: frigiditate: & siccitate. Nec in eo
quid superfluum est, uel diminutum. Et ideo sapientes præ-
tulerunt ipsum, & magnificauerunt: & dixerunt q̄ sic se
habet Sol in metallis: quemadmodum Sol in stellis. Suo
enim lumine & splendore omnia uegetabilia germinat:
& omnes fructus perficiuntur nutu Dei. Quid plura si ad
hoc peruenire possimus: Habemus proportionatum fe-
re totum iuxta Socratem dicentem: Iam ergo Albi plū
bi dispositionē uobis demōstrauī: quo genito nihil aliud
est q̄ opus mulierum, & ludus puerorum.

Cognito igitur quid sit Natura per Philosophum: & quo-
tuplex per Authorem Perfecti magisterii: aliorumq; sa-
pientū sententiā: restat uidere quomodo operet Natura.

Operatur autem Natura multifariam: sed potissimū per
misionem: quam sapientes uariis appellarunt uocabu-
lis. f. Ingressionem: Summerisionem: Coniunctionē: Cō-
nexionem: Complexionem: Compositionē: & Mistio-
nem: idem significantibus. Nihil enim ingreditur: sum-
mergitur: coniungitur: connectitur: complectitur: com-
ponitur: q̄ quod misceat. Videamus ergo quid sit mistio
(Clauis enim secunda est) quia ipsa cognita per diffini-
tionem omnia alia cognoscantur.

Secundum autem Philosophum (primo de Generatione)

Mistio est miscibilium alteratorum per minima coniu-
ctorum unio.

Natura quo
modo ope-
retur.
Synonyma

Clauis secū-
da.
Mistio: &
quid.

- Hermes* Miscibiliū. Notabis Miscibilium .i. elemētorum. Nam ipsa sunt prima principia uniuscuiusq; misti. Sed ipsius misti manifestam, occultamue scire nō possumus Naturā: nisi sciamus ipsa elementa commiscere, seu componere. Vnde Hermes dicit: Intellige fili quatuor elementorum scientiam: quæ suis posita sunt rationibus in sua abscondita apparitione. Eorum enim abscondita apparitio nequaquam exponitur, nisi componantur: eoq; non perficiuntur donec suis coloribus colorentur.
- Minimum. Notabis etiam per Minima .i. per indiuisibilia. Nā si quid posset diuidi iam non esset minimum: ex quo diuiso partes eo minores proueniunt: cum omnis pars minor sit suo toto. Apparet ergo: q; per minima .i. per indiuisibilia fit mistio elementorum. Et q; elementū sit minimum metalloꝝ componentium patet per diffinitionem eius, Elementum enim minima particula est metalli.
- Elemēti diffinitio. Ad hoc autem, ut Miscibilia misceantur, requiritur præuia dispositio: quæ nō fit nisi per Motū in omni actione: nedum in mistione necessarium. Motus autem (uel Mutatio) dicitur (secundum Aristotelem in Categoriis) sexcuplex. .i. Corruptio: Generatio: Augmentatio: Diminutio: quam Fixationē uocamus: Alteratio: & loci Mutatio. Sed aliis in presentiarum omisis, Corruptionem tantū eligamus: nec eam quidem omni ex parte. Nam multas sub se species habet. Sed ex his unā (quæ Putrefactio dicitur

dicitur) ad propositum facientem discutiemus.
 Natura enim quæ nunquam otatur, omnifario motu operando utitur: in primis autem omnium Corruptione: Corruptio uero hic & Putrefactio æquipollent significato. De hac itaque in Allegoria sua Hermes sic inquit: Scitote quod artificii origo est Caput corui: qui in nigredine noctis, & in claritate diei sine alis uolat: & amaritudine nostra in suo sanguine exeunte coloratio accipitur: & mera aqua a suo dorso. Non est ergo aliud Caput corui: nisi nigredo noctis: quia sicut ista sunt nigra & obscura respectu diei: sic spiritus iste putrefactus respectu spiritus mundi: qui ex putrefactione oritur: & per nostrum artificium extrahitur. Sed cuius coloris debet esse spiritus iste mundus? Profecto albi. Vnde Hermes: Scitote rumorum inquisitores, & sapientiae filii: quod Vultur supra montem extensum in cacumine uoce magna clamat inquit: Ego sum Album nigri: & citrinum albi: & rubeum citrini: ueridicus sum certe, & non mentior.

Notabis ergo Album nigri. Nam ipsum Album ex nigro extrahimus. Item Alhidius: Argentum autem uiuum: quod ab eo. s. cortice nigro extrahitur, est humidum album a corticibus mundum, ne opus pereat.

Viso ergo quod prius motus Naturæ est corrumpere: uidentum est qualiter fiat. Et ut perfecte sciamus facere: oportet nos habere cognitionem principiorum tam Natu-

Hermes
 Questio
 Solutio. *Herm.*

Album nigri.
Alhidius

Principia
duo.

Primum.

ralium, q̄ Artificialium. Nam qui principia ignorat: finem non inueniunt.

Primum ergo principium naturale (ut prædictum est) dicimus Arg. uiuum, cum Arena alba per ignem ab Arg. uiuo septies mudatū: Coagulumq; ac Materialia Ignis: & Aeris: sub nomine Anthy'bar: Marthek: Stagno: uel Rifo' (quod Græce The'lima dicitur: & Heyraice Raço'n) positum in literis & numeris notatis (ut hic infra: & supra) per lineam perpendicularem inchoando a' penultima sursum ascendendo, & in ultimam terminando.

E . 5 . Lux maior.

H . 8 . Coagulum.

.C. T . 19 . Ignis. i. Lux maior.

R . 17 . Aer. i. Lux minor.

A . 1 . Lux minor: Insertio respōdētiae Charactorum. xiii. g. q. iii. seu. xxiii. g. q. ii. cum. ½.

M . 12 . Hyle.

K . 10 . Aqua permanens.

---

72 .

A . 1 . Materia prima artis.

B . 2 . Lux minor: Insertio respōdētiae Charactorum. xv. g. q. iii. & ultra: seu. xxiii. g. q. ii. & ½. in circa.

Y . 22 . Lux maior.

H . 8 .

- H . 8 . Aqua permanens.
- T . 19 . Ignis.i.Lux maior.
- N . 13 . Gemma.
- A . 1 . Cera.
- R . 17 . Aer.i.Lux minor.

72.

Secundum est Calor, i. Ignis alienus: quod est instrumentum mouens ipsam Materiam mistam ad putrefaciendum: & non aliud agens in mundo. Vnde inquit Alphidius: Scito fili: q̄ substantia agens in hoc toto mūdo est unum, s. Calor. Calore enim sublato nullus omnino Motus est. Motus autem est actus. Ideo dispositionis & totius operis artifex, Calor est ignis.

Sed cum multi sint gradus Calorum, siue ignis: uideamus quid sit: & in quo gradu.

Et certe ignis, siue Calor est ignis intensissimus, sic testante Maria: Mensura ignis tui (i. alieni) esto sicut Solis in diebus T'amuç: A'v. i. Noch ach ros: quod est caput Zenit. Et uocatur Fimus equinus: sed non est (s. per contrarium) ut inquit Alphidius: Igne (i. alieno) coquitur quod tibi ostendam. Et est calidus & siccus in quarto: cuius pprietas est augmētare siccitatē: cōdēsando humiditātē. Nā sicut Ignis fimi augmentat calidū & humidum

Secundum.

Ignis alienus

K

propter suā caliditatē & humiditatē qui phibet ita fortitudo ignis calidi & siccī siccitatē. Et disponit naturā humidā: in siccā terminādo. Huic autē nō assimilāt alius in mūdo: nisi naturalis: q̄ est ignis Solis in uisceribus terræ. Vis igitur principiis Naturalib⁹: uideamus Artificialia.

Principia artificialia. Principia Artificialia sunt duo principalia Instrumenta: in quibus perficitur ista Putrefactio. Et primum est lapideum Caraha: secundum est lapideum A'ludel (i. Venter equi) in quo debet poni Materia mista. De quo Vincētius dicit: Solutionum corporum & spirituum instrumenta sunt multa: unū tamen dicit Venter equi. Et fit duobus Vasis: quorum alter est lapideum A'ludel: & in ipso Materia mista ponitur: statq; in Fornace: & subtus nutritur ignis ut bulliat. Auicenna dicit: q̄ istæ dispositiones nō possunt fieri nisi in Vase duplici cognito: quod Vas est Venter equi supra nominatum.

Putrefactio quid. Item cum diffinitio sit omnino quid est esse rei significās: uideamus quid sit Putrefactio ipsius (scilicet) Materiae mistæ: ut melius eam cognoscamus.

Secūda diffinitio Putrefactiois. Secundum autem Ioanniciū Putrefactio est corruptio substantiæ mistæ Materiae ex uaporum retentione. In nostro autem proposito, si uapores dispergantur p̄ aerē ipsum: non putrescit, neq; corrumpit ipsa substantia mista Materiae. Quare debet A'ludel sic adaptari in obice: ne respirare possit, Vel potest aliter sic diffiniri. Putrefactio est

ctio est substantialis humiditatis corruptio: ex indigentia Caloris naturalis: superabundante Calore alieno artificiali exterius agente.

Notabis Calore alieno superabundante. Nam ipse Calor alienus est instrumentum agens: seu proficiens corruptione humida.

Sed si queratur, per quem modum facit hanc corruptionem Calor? Respondemus: Calor calefacit mistum sibi applicatum: & calefaciendo facit evaporare humiditatem: qua omnes partes siccae terrae continuabantur: & faciebant unum mistum continuum: & unam rem. Et ita Calor corrumpit: & putrefacit ipsam rem: quia mistum quod prius ratione humidi erat continuum: ratione eiusdem exhalati efficitur discontinuum, & amplius non persistit in substantia misti: sicut videtur in ligno in igne posito. Nam fortitudo Caloris ipsius ignis facit evaporare a ligno aquam, & oleum: mediatis quibus lignum primo erat mistum compositum & continuum: modo post evaporationem aquae & olei: remanent cineres: & partes siccae ex toto discontinuae, & pulverizatae. Et propter istam similitudinem: Putrefactio uocata fuit Cinis a sapientibus. Unde recte inquit Hermes: Ne Arg. uiuum negligentiae tradas: nigrum enim cinerem dealbat: & per sapientum ignem fit opus. Ideo uocata fuit etiam Calcinatio: propter eandem similitudinem. Nam sicut fortitudo ignis priuat lapidem sua humiditate: & de ipso facit calcem:

Calore alieno.

Quaestio.
Solutio.

Putrefactio
aliter Cinis:
seu Calcinatio.

fic Putrefactio. Vnde Parmenides in Turba : Nisi uer-
tatis Naturam : eiusq; compositiones & complexiones
sciatis: & bene coaptetis cōsanguineū cōsanguico: & pri-
mum primos: inconueniēter facitis : nec quicq̄ operami-
ni: eo q̄ naturæ cum suis consimilibus naturis cōsequē-
tur eas, & latabuntur in eis. Namq; putrescent, uel disū-
gētur: eo q̄ Natura naturam regit: quæ ipsam diruit: &
in puluerem uertit, & deducit. Apparet ergo, q̄ per Pu-
trefactionem Res nostra destruitur: & in aliud esse dedu-
citur: sicut lapis per calcinationem.

Viso autem quid sit Putrefactio : & qualiter fiat: uidea-
mus signa per quæ possimus cognoscere quādo erit per-
fecta : aut non.

Signa putre-
factionis.

Qualitates
Arg. uiui mi-
sti.

Synonyma

Quæstio,
Solutio.

Duo quidem sunt accidentia principalia, per quæ possu-
mus cognoscere ipsam esse perfectam, aut non: Color. s.
niger: Tactus uero ponderosus. Vnde Author Perfecti
magisterii: Plumbum (.i. Arg. uiuum mistum) in sua alti-
tudine est Plumbum: & Arg. frigidum : siccum: terreum:
melancholicum: nigrum: marcidum: fætidum: pondero-
sum: & fœmineū. Ex iis ergo apparet: q̄ Putrefactio tūc
est perfecta: quando est nigra, & ponderosa.

Item notabis: q̄ Argentum nostrum: Calcinatio: Incine-
ratio: Melancholia: & Nigredo idem significant.

At dices quid remanet calcinatum post cinerationē: Re-
spondemus: essentia Materiæ nullæ metallicæ: quæ an-
te calcinationē

re calcinationem erat in potentia ipsius introducta ex
 proportione elementorum : ex quibus erat composita.
 Quia talis essentia non corrumpitur: ut aliquo pacto ani-
 hiletur: seu ad nihilum reducatur: cum essentiam subie-
 ctam: Naturamue destrui a nobis non sit possibile: sed
 quãtitem & uirtutem illam quæ dabat esse tali misto,
 modo per calcinationẽ & accidens ueniens ab extra de-
 structo & calcinato : quam uirtutem & quantitatem ex
 misione susceperat: hæc quidem penitus anihilatur. Nã
 ficut totum integrale (puta domus) consistit ex suis par-
 tibus integralibus unitis: & disiuncta situ una parte a lo-
 co suo: quẽ prius habebat in toto, destruit ipsum esse to-
 tius domus: & tamen remanent lapides: ligna: & cemen-
 tum ex quibus constabat domus. Ita etiam fit in propo-
 sito nostro. Nam disiuncto humido ab ipso misto elemẽ-
 tari cui inhærebat: tanq̃ pars integralis in toto: & hoc p
 Calorem eleuantem ipsum & separantem ab aliis parti-
 bus: anihilatur quãtitas humidi ipsius misti: subiecta ta-
 men essentia humidi non anihilat: nec potest anihilari.
 Sed extat (inquiẽs) in oppositum experientia. Si enim ap-
 plicetur igni olla aquæ plena : inualescente ignis Calore
 paulatim exhalãdo minuet aqua ipsa: quoad nihil aquæ
 penitus in olla remanebit. Ergo essentia eius anihilabi-
 tur: Huic autem obiectioni respondemus: nequaquã mili-
 tare cõtra positionem nostram: quoniam de natura mi-

Obiectio.

Solutio.

sti metallici loquimur hic. Quod & si calcinatur quo ad
 suum esse totius compositionis: tamen ipsum penitus
 non destruitur: uti supra de domo exemplificauimus: & ita
 si olla cooperiatur ne uapores exhalare possint, aqua ip-
 sa annihilari non uidetur. Contra nostram igitur inten-
 tionem inductus cauillus non est: quamuis etiā iuxta pe-
 ripateticorum Principis (primo suorum Naturaliū uo-
 lumine) intētionem facilis esset euasio dubitationis in-
 ducta: quoniam neq; materia ipsius aquæ in illa contra-
 ria ignis actione annihilatur: immo remanet. Non enim
 sequitur nihil remanet in olla: ergo subiecta aqua anhi-
 latur. Et tunc dicitur quod aqua habet materiam subti-
 lem & raram: & ex consequenti ualde passibilem. Itē ha-
 bet qualitates penitus contrarias qualitatibus ignis. Nā
 caliditas ignis frigiditati aquæ opponitur: & siccitas hu-
 miditati. Cum ergo caliditas ignis frigiditati aquæ ad-
 uenit, pugnant inter se: & si caliditas uincit frigiditatē:
 tanto magis subtiliat & rarificat aquam: q̄ conuertit eā
 in aerem: & ita aquæ materia non erit aliquo pacto cor-
 rupta, licet formam aeris suscipiat. Nam aer generatur
 ex calido ignis, & humido aquæ: & terra ex sicco ignis, &
 frigido aquæ. Vnde Morienus: Quatuor sunt elemēta:
 quorum duo sunt principalia: & summopere contraria:
 ut ignis & aqua. Alia uero duo generantur ex istis: ut aer
 & terra. Hoc idem q̄ optime declarat Albertus in libro
 Perigeneseos.

ueniunt
 ignis &
 aqua
 principalia

non in terra generantur
 ex ignis

Perigenseos. Item uidemus uapores aqueos uirtute caloris sursum ascendere: & contra naturam suam eleuari. Nam aqua suapte natura semper deorsum locum suū petit: tanq̄ graue. Cumq; ii locum maximi frigoris attingunt ubi frigiditas superat caliditatem: tūc uirtute illius frigiditatis inspissantis in nubes, in aquam conuertitur: ac ita naturaliter descendunt: generaturq; pluuia. Et etiā cum uentus septētrionalis (cuius natura est frigida & sicca) obuiat australi: tunc si frigiditas septentrionalis superat caliditatem australem: condensatur & congelatur in nubes: & hæc aliquando in pruinam: aliquando in gradinem: aliquando in niuem: & aliquando in glaciem conuertuntur. Ex quo apparet q̄ rerum materia non potest annihilari: sed recipit conuersionem: cū natura unius naturam alterius superat in misto.

Secūdus motus Naturæ est Generatio. Et cum corruptio unius sit generatio alterius (Philosopho teste primo de Generatione) est impossibile Materiam esse: quæ nō sit sub aliqua Forma: primo Physicorū. Quando ergo agēs destruxit misionem primam seu proportionem elementorum: quæ faciebat rem esse sub prima Forma mistionis: statim introducit aliam Formam, per cuius introductionem, fit talis motus generationis.

Et quæ forma est illa in proposito nostro? Certe Auri (misti) corrupti: quæ uocat̄ a sapientibus Chylus: seu Agnus:

De his: quæ in aere generantur.

Motus secundus: Clauis .4. & secundū punctū. Generatio.

Quæstio. Solutio.

Synonyma Iuppiter:& Stannum:Saturnus:& Plumbum : propter suam nigredinē & immundiciem:a quā nigredine & immundicie mundari debet. Vnde inquit Hermes: Hoc fili noscas: q̄ nisi quis sciat deducere pragnationem: mortificare:generare:& species uiuificare : lumen inducere: ac mundificare:quousq; igni purgentur:colorentur:& a maculis ultimis mundificent :uelut a nigredine & tenebris:nihil facit.Si autem hoc quispiam fecerit inter mortales satis superq; erit spectandus.

De Electione,Mundatiōe,Mistione, Corruptione, & Generatione pauca nobis hæc prælibasse sufficiat:in sequentibus latius quæ restant dicemus.Nunc autem de Alteratione cum partibus subalternis, ac concurrentibus dicendum putamus.

Motus quintus: Clavis

.7.& tertium punctum.

Alteratio: cū loci mutatione.

Modi operationum.

.D.

Sublimatio cur inuenta

Alteratio est mutatio secundum qualitatem facta per nos ex quadam locali permutatione. Qui motus continet in se principalia huius magisterii:de quibus dicit Ge'ber:Sūt itaq; huius artis principia modi operationū ipsius:quibus applicatur artifex ad hoc magisteriū : qui qdem a se inuicem sunt diuersi .Est enim unus modus Sublimatio: Descensio secundus:tertius Distillatio: quartus Calcinatio:Solutio quintus:sextus Coagulatio:septimus Fixatio:Ceratio ultimus.

Primus ergo modus est Sublimatio . Et ppter hoc inuenta fuit : quia non nouerunt antiqui sapientes (cum sit impossibile

impossibile prorsus) neq; nos: nec qui nos sequentur:
aliquid, quo coniūgerentur Animæ: nisi Spiritus solus:
uel q; Naturam Spiritus & Animæ in se contineret, nisi
Coagulum. Quod proiectum super Arg. uiuum: uel Me-
tallum sine ipsius mundatione, & incrassatione: uiderūt
non perfectos colores dare: sed ex toto corrumpere: de-
nigrare: adurere: & defædare.

Notabis ergo: q; dicimus sine ipsius mundatione. Igitur
mūdatio tam Corporis, q̄ Animæ, & Spiritus debet fie-
ri ab ista nigredine, & tenebris. Et ita sentiunt Sophi.

Sed quid est illud: quod parit hanc nigredinem? Humidi-
tas aquosa: & adustiua. Vnde Author Trium uerborum
dicit: q; humiditas adustiua est Fumus aquosus. De quo
dicitur: Humiditas aquosa & adustiua corrūpit opus: &
ringit in nigredinem. Humiditas autē illa quæ parit ni-
gredinem: impedit Fumum album: quo deficiente Au-
rum Archimæ (idest Aurum duarum cæmentationum
perfectarum) non fit. Morieno ita testante: Nisi Fu-
mus albus fuisset: Aurū Archimæ (.i. Voarchadū micū
opus) non fuisset. Itē de hoc idem: Quod aut̄ interroga-
sti de Fumo albo: scire tibi cōuenit. Quod Fumus albus
est spiritus (Arg. uiui) illorum corporum (.i. uenarum) e-
quibus iā animas (.i. metalla, siue elementa) extraximus:
q̄busue iterū eas cōiunximus. Ista ergo Anima in ipso spi-
ritu Arg. uiui ingressa dealbat: & mūdāt ab omni nigre-

.A.

Quæstio.
Solutio.

Synonyms

L

dine: & huiusmodi candor redūdat in illa. Vnde Parmenides in Turba: Scitote q̄ si superficies dealbat̄, intrinseca eius dealbabuntur. Et e' contra. Item Lucas: Anima Arg. uiuo ingressa dealbat̄: & Natura naturā cōuertit. Arenam ergo albam: & Arg. uiuum accipe: & per ignem (sublimatiōis) attrahe (ex lapideo A'ludel in lapideo Caraha) Fumum album ab ipsis: & summa cum diligentia serua ne pereat.

Quæstio.
Solutio.

Sed qualiter generatur iste Fumus albus: Proculdubio per coniunctionem, & subtiliationem. Primo Argentum uiuum cum Arena alba coniungitur: fitq; postea per calorem ignis subtiliationis, separatio unius Fumi adustiui: qui tingit in nigredinē: ab isto Fumo albo: qui erat ante coniunctus illi in Materia (Arg. uiui) sub una massa tamen: & ita recipit Mundationem unam per ignem. Nā & alteram postmodum recipit per artificium nostrum. s. per Trituratiōē: Corruptionē: Generationē: Augmentatiōem: Fixationem: & Alterationem: cum loci Mutatione: ut supra: & infra. Vnde illud Hippocratis in Aphorismis satis concine, atq; eleganter huic nostræ intentioni accommodare possemus: In perturbatione, & uomitu quæ sponte fiunt: si qualia oportet purgari, purgatur, bene erit. Si uero non: e' cōtra. Quod sic exponimus transferentes: In perturbatione uētris. i. Putrefactionibus, quæ fiunt in lapideo A'ludel. Et uomitibus, qui sponte fiunt. i.

fiunt. i. Sublimationibus, quæ fiunt in lapideo Caraha' ascendendo sursum, sicut est uomitus. Si qualia oportet purgari, purgentur, bene est. Si non, male. Ex iis ergo apparet: q̄ si bene sciamus facere mundationem ex turbatione elementorum: & per sublimationem: triturationē: & cætera separare hoc ab hoc. i. purum ab impuro, nobis bene erit: & si non, male.

Et notabis: q̄ adhæret pars una fixa cum Fecibus: quæ nunq̄ per ingeniorum genus aliquod, separari ab illis potest: cum talis penitus fixa fuerit cum ipsis.

Et cum Fumus ille fuerit mundus & albus: tunc erit aptus coniungi cum sua Anima (.i. mundicia duorum luminarium) & Corpore (.i. Oleo uitri ut diximus supra) aliter nō. Vnde inquit Morienus: Siquis Animam (.i. Argenti, uel Aurū a' uisceribus terræ) extraxerit: & eam sursum ascendere (.i. in Arg. uiuo mūdato ab Arg. uiuo, ingredi) fecerit: & ab ea (prius in Porfido cū ipso Arg. uiuo & aqua trituratione) omnem nigredinem & factorē (cum aqua etiam calida in sacculo) abluerit: postea cū suo corpore (Olei uitri: prius corrupta, dealbata, citrinizata, rubificata q̄) coniunxerit: & demum (per ignē corruptionis: generationis: augmentationis: fixationis: & alterationis: cum loci mutatione) mortificauerit: maxima mirabilia in mundo uidebit.

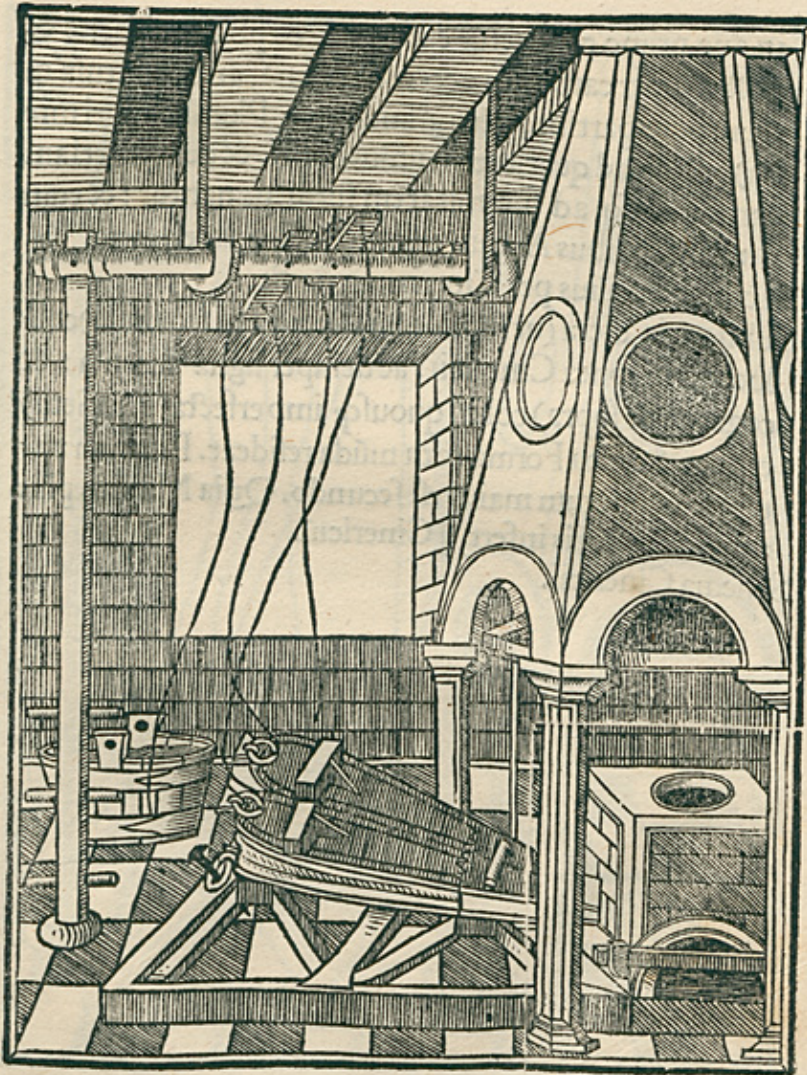
Visa igitur generatiōe illius Fumi albi: qui fit per separa-

L ii

Notandum

- tionem Fumi adustiui ab eo in sublimatione: uideamus illam quæ fit per sublimationē, & Formæ fusæ colamentum. Et primo quid sit Sublimatio: & quare fuerit inuenradicamus.
- Sublimatio quid.** Sublimatio enim est rei sicæ per ignem eleuatio, cum ad hærentia partium subtilium suo uasi.
- Colamenti dffinitio. Generalis. Specialis.** Causa autem inuentionis eius fuit mūdatio spirituum: aliter impossibilis est: ut iam dictū est supra. D. Primus ergo modus est Sublimatio. Et. A. Notabis ergo: & cætera.
- Colamentū triplex. Manica.** Colamentum uero (in proposito) est liquefactæ rei a fæce suæ turbulentia separatio: & hæc fuit una causa Generalis. Specialis autē causa fuit inquisitio aquæ puræ: ita ut Forma soluta post ipsius aquæ resolutionem permaneat incorrupta.
- Colamentum uero tribus fieri ponimus modis. s. per Manicam: per Cinericium: & per Balneum arena.
- Per Manicam quidem sic.
- Fiat talis Furnus colamenti.

Distillo cun-
cta.

in quo primo collocetur carbo, & coaptetur ei bene & postea super carbones accensos Vena, arsa, contusa q̄ (cum octo partibus plus granulorum Plumbi nigri mixta) colada, ad quātitatem unius digiti: & desuper etiam carbones usq; ad summitatem furni ponantur: & cum uentosis follibus Aurum cogatur (a' Lopa) effluere.

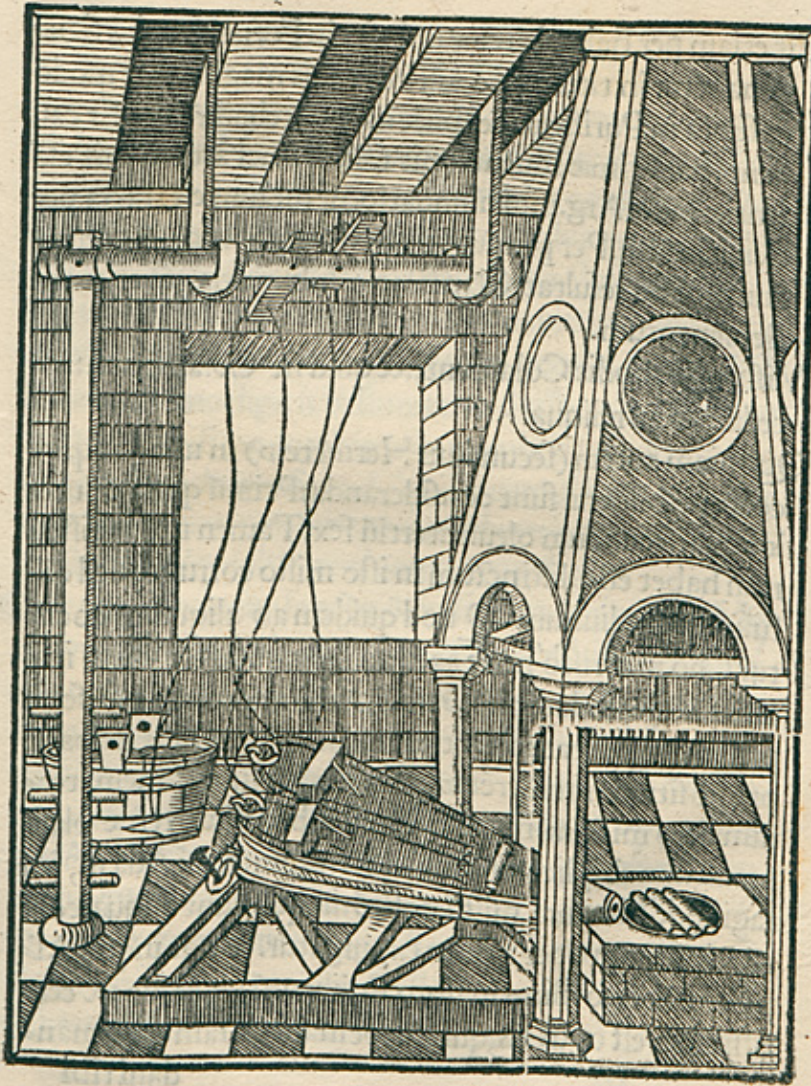
Cinericiū.

Modus uero alius per Cinericiū sic fit.

Substantia dicta (ut supra cum Plumbo nigro mixta) collocetur in fouea Cinericii: ac desuper ligna accensa: & cogatur (ut supra) colari quousq; imperfecta (per Geta) effluat: & fulua Forma tota nūda resideat. Primum autem Colamētum maius est secundo. Quia Manica plus acuitatis caloris infert, q̄ Cinericiū.

Schema Cinericii.

Extenuo
fusa.

Balneum
arenæ.

Fit etiam per Balneū arenæ ut infra in Fornace: cuius figura habetur in titulo Moduli Fornacis magistralis: modo ut supra in Purificatiōe spiritus Voarchadu' mici. Et causa nostræ primæ inuentionis talis Balnei arenæ, fuit essentia puræ Arg. uiui mundatio (ut dictum est) facta per eleuationem. Per primum enim Colamentum, & secundum: solum resultat Clarificatio substantiæ, & essentia elementorum.

Visis ergo modis Colamenti: & quid sit Colamētum: accedamus ad reliqua.

Quoniam autem (secundum Hermetem) in unaquaq; re corruptibili, tria sunt consideranda: Primū quod est utile aqua: secundum oleum: tertium fex. Tamen nullum istorum habet esse distinctum in isto misto corrupto: sed confusum, & indiuisum. Quod quidem ab aliquibus uocatur Cho' mer rissō n me aa melachot: quod est Vitru' inanihilabile, unde dicitur: Deus. i. Artifex: creauit. i. miscuit primo cælos. i. rarum: & terram. i. densum: quos cælos ad propositum transferētes uocamus sublimationem: terram uero mistum nigrum. Et cū rubro istius terræ plasmauit. i. multiplicauit Adā' m. i. Aurum: & cū Adā' m, Viraginē. i. Tincturā, mistū nostrū: in quo sunt aliquæ corruptiones: quæ per ignem expurgātur. Vnde inquit Alphidius: Scito fili: q̄ in libro fit librorū perfectio: & certissimum est opus eis, qui ratiocinantur, Jam ergo mandauit tibi

daui tibi quod proponis : uidelicet Ada'm : & prohibui
 ea quæ opus corrumpunt. i. Viraginem. Demû illud idē
 hac de re asserere possumus: quod de nutrimento corpo-
 ris humani a' Medicis recte proditur. Primû enim Mas-
 sa ptyllanaria: siue Chylus in stomacho conficitur. De-
 inde ex eo in epate quatuor gignuntur humores. s. Phle-
 gma: Sanguis: Cholera: & Melancholia. Postremo debi-
 ta facta digestionē, corpus humanum nutritur: sustenta-
 tur: & regitur. Hoc idem ipsi dicunt per alia uerba. Nā
 Natura primo digerit in stomacho dealbando: secundo
 in epate rubificando: ultimo in membris subtiliando: ac
 conglutinando: perficiendo q;. Tu uero, si hæc (quæ dixi-
 mus) tuis nauiter, ac scite accomodaueris operatiōibus:
 facile, proculq; dubio uoti compos euades.

Cape igit' in nomine sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis Ma-
 teriam primam artis, cum Aere, & Igne rubificatis: una
 cōiunctis (ut dictum est supra) in lapideo A'ludel: ut mi-
 stum unum fiat (cum Aqua sicca (ut supra, & infra) mū-
 data) per uiam Sublimationis. Hæc Aqua sicca (immo
 mundatio eius) uocata fuit initium, & clauis operatiōis
 per Alphidium sic dicentem: Scito fili: q; thesauri non
 euauerunt: uerum intus seruantur, & absconduntur a'
 tuis oculis cum domum ingredieris: uolo tamen tibi unā
 clauem tribuere: quam eorum signum uoco: q; si rationē
 habes: residuas sex clauēs scies: & extrahes tua scientia ex

M

ea. Porro hæc una clavis est Aqua sicca : quæ fit per uas sapientum, & modum sublimationis. Per istam uero clauem incipit operatio : & fit per ipsam postmodum extractio reliquarum sex clauium : & cognoscuntur.

Mistum igitur ac putrefactum cum maiori Luce & minori Aequatum prædictum in mundo lapideo A'ludel (nã aliud uas non potest ignem sustinere) recipiat. Iterumque ipsum collocetur in Furno generationis : ac detur ignis, ut totum illud in Ma'rthek deueniat: nulla terminatione ignis prætermittenda: quia motus debet esse continuus : & non interruptus. Propterea omnia necessaria recolatur quousque totum perficiatur.

Motus tertius: Clavis .5. & secundum punctum. Augmentatio.

Augmentatio fit ad modum augmenti Lunæ. Nam sicut per aspectum Solis, Luna incipit illuminari: & postea omni die augmentatur lumen eius, quousque rota sit illuminata: sic etiam Aequatum incipit per fimum rubificari, donec totum fuerit rubificatum. Et hoc dicit Hermes in secreto suo uidelicet: Vitæ sapientum succus in .42. diebus extrahitur: eius uinum in fine .30. peragitur: de cætero ipsum diminuit. Alteratio uero augmentatur: sicut Luna post .15. dies diminuitur: & post .30. augmentatur.

Fit etiam hæc Coniunctio ad modum corporis & animæ. Nam sicut anima corpus ingrediens uiuificat ipsum: sic Fumus albus animatus (Oleum uitri) corpus suum. Unde inquit Alphidius: Prosequente fugientibus: obuiante utrisque

utrisq; fuga aufertur: & mora sequitur: & Natura cepit suum comparem ut inimicum: & se adiuicem cōtinuerunt, & continent: quoniā anima corpus intrōiuit. Istud punctum est secundum punctum operationis: & in domo Iouis: quod est Augmētationis. Idem dicit Rhodanus, cum Embryonem reducit.

Notabis Embryonem. Sicut enī Embryon est massa: ex qua Natura format in matrice foētū, & disponit omnia mēbra sua: sic istud punctum est massa: ex qua totum magisterium perficitur. Item istud pūctum est etiam materia: ex qua omnia metalla ducunt originē. Vnde inquit Alphidius: Vt enucleatius intelligas me loquētem: uolo ut scias de qua materia metalla ducunt originem. Attende itaq; Aqua grauis & uiscosa, in uisceribus terræ, non habens exitum foras, si prope habeat Sulfur (metallicum) eius excocta calore, conuertitur in Arg. uiuum. Et sic notabis: q; Aqua uiscosa, & Sulfur (metallicum) sunt Materia generalis omnium metallorum. Hoc idem dicit Geber, cum diffinit Arg. uiuum dicens: Arg. uiuum est Aqua uiscosa Sulfure (metallico) dēfata in uisceribus terræ essentia subtilis albæ terræ: per calorem temperatissimū unita totali unione per minima: quousq; humidum cōtemperetur a sicco: & siccum ab humido æqualiter.

Notabis ergo Aquā uiscosam, & Essentiam albam: quam dicimus esse etiam Materiā particulare Argēti, & Stāni.

Embryon.
.L.

Materia metallorum.

Arg. uiuum quid.

Notandum

Calor temperatissim⁹ Item notabis Calorem temperatissimum: tanq̄ instrumē-
tum perficiens ipsam.

Modus p̄ficiendi. Item notabis Modum p̄ficiēdi, cum dicit: Quousq; hu-
midum contemperetur a' sicco.

Notandum Item notabis: q̄ Argentū: Argyrion: Bos: Caspa: Chés-
seph: Essentia alba: Fada': Fœmina: Forma mulieris: Gal-
lina: Giumi's: He: Hypostasis: Luna: Olus: Ouis: Septē:
Smerata: & alia idem sunt.

.E.

Motus quar-
tus: Clavis
.6. & secun-
dum p̄ctū.
Fixatio per
diminutio-
nem.

Visa autem Electione, Mundatiōe, Mistione, Corruptio-
ne, Generatione, Alteratione, cum loci Mutatiōe, Subli-
matione, & Augmentatione Formæ: uideamus eius Fi-
xationem, quæ fit per Diminutionē: qui est quartus mo-
tus Naturæ: quæ Diminutio dicitur: & fit per decoctio-
nem: ut narratum est supra in præallegato secreto Her-
metis uidelicet: Vitis sapientum: & cætera. Nam sicut
Luna postq̄ plena est, de die in diem incipit diminui, do-
nec de ipsa nihil appareat: sic albedo, & illuminatio istius
Aequati incipit diminui per decoctionē, donec tota al-
bedo diminuta sit: & appareat rubedo per nigredinē, &
citrinitatem: quæ penitus apparebit, si non remanserit
aliquid de illa humiditate aquosa, quæ mittit albedinem.
Si uero quid remanserit: tūc nō est facta desiccatio. Sic-
cetur ergo donec deueniat: & tunc bene erit. Cui rei & il-
lud Hippocratis i Aphorismis aptamus: Inanitio si qua-
lem oportet fieri, fiat: confert, & bene erit. Si uero non e-
contra.

contra. Glossa: Inanities. i. Desiccatio. Item Hermes: Po-
 nite igni ipsius humiditatem: & in humido ignem habi-
 tare facite: qui ignis sua caliditate huiusmodi manifestæ
 humiditatis colorem auget: & occultæ siccitatis combu-
 stionem, donec perfectum fiat. Item Alphidius: Inspice
 fili, quia scripturus sum tibi librum, cuius uerba si intelle-
 xeris, hanc artem inuenies: si fueris de his, qui Dei gratia
 sunt eam inuenturi. Si uero hæc uerba non intellexeris:
 non accedas ad operandum: nisi inceperis tentare, & aquas
 coquere: quæ putrefaciendo spissantur putrefactionis
 manifestæ humiditate: & ui occultæ siccitatis ipsius cor-
 poris: cuius genus est quoddam salde genere salium. Ex-
 tractum enim est ex Salsosis: quæ in quolibet anni tem-
 pore generantur in ginguuis marium.

Notabis ergo: quod per putrefactionem fit Inspissatio ex cõ-
 uersione frigidi & humidi in caliditatem, & siccitatem:
 quod apparet ibi supra: Cape igitur in nomine sanctæ,
 & indiuiduæ Trinitatis: & cætera. Nam Aurum mistum
 cum Arg. uiuo cum incipit alterari, efficitur Nigrum ut
 carbo. Vnde inquit Hermes in Allegoria sua: Ma'rtheke
 noster iquisitus caret simili: & est citrinus aureus extrin-
 secus & intrinsecus. Cum autem mistum eius alteratur:
 fit nigrum & tenebrosum ut carbo. Spiritu autem ab eo
 ablato color est rubeus: spiritu item & anima sibi reddi-
 tis uiuit, & lætatur: & uides cum ridentem, & hilarem, ac

Salsosa.

Inspissatio.

morte carentem. BENEDICTVS igitur sit ille: qui scit dispositionem hanc: qui mortificat & uiuificat: & omnipotens est. Item Hermes in eodem loco: Ego sum albus nigri, & nigrus albi. Et sic apparet: quod alteratio est ab Albedine in nigredinem: & a Nigredine in albedinem. Et ulterius ista desiccatio, siue dispositio continue facit conuersionem in caliditatis Naturam. i. in Rubedinem: quae tamen prouenit ex parua dealbatione. Hoc idem dicit Rosinus, cum ait: quod ars Marthek non fit nisi ex Rifoo: Stagno: uel & caetera. Ex quibus debet intelligi: quod unus est dispositor Nigri: Albi: Citrini: & Rubei. Et hoc est quod dicit Alphidius: Scito fili: quod in huius maris profundo margaritae diuersorum colorum nascuntur: in quo & hyacinthus diuersi coloris ascendit: & etiam ipsum. s. Marthek colorat corpora per calorem suum. Cum enim fuerit calidum, erit rubeum: cum uero frigidum fuerit, erit album: similiter erit caloris & caloris Solis & Lunae. Et Ruberum est caliditas: & Albedo est frigiditas. intellige ergo & obserua. Item notabis: quod Rubedo est signum caliditatis: & Albedo frigiditatis. Et istud est tertium punctum artis, & in domo Martis, quod est Alterationis. Hermete sic asserente: Tertio mense operatur Mars agens in materia: qui ex sua caliditate & siccitate diuidit Massam ipsam, & Membra disponit.

Signa qualitatum.

Notandum Notabis Membra. Nam sicut in matrice Natura disponit membra

membra tanq̄ partes integrales ipsius foetus: sic & istud corpus rubeum tanq̄ partem integram totius compositionis Medicina. Nam in omni compositione, quæ fit postq̄ istud corpus terminatū est, cadit semper tanq̄ pars integralis compositionis: ut inferius declarabitur.

Item notabis: q̄ istud corpus habet multa nomina. Voca- tur enim Acidum: Acutum: Adāni: Almagra: Altūm: Alzernad: Aries: Aurum alteratum, tinctum: Cādima: Cancer: Cārmeth: Chibūr: Cholera: Cinistartari: Cor- susse: Dchab: Deheb: Dextera: Æs: Æstas: Forma uiri: Falco: Fex: Gallus: Gophrit: Granisæ thiops: Ha'geral- zernad: Infinitum: Ki'brit: Lapis indus, indrademus, la- zuli: Mane: Mars: Masculus: Ma'rthek: Oliua perpetua: Oriens: Petrastellata: Phison: Residētia: Rex: Rago'n: Sol: Subsolanus: Tamug: Tertiusdecimus: Thelima: Thion: Thita: Vau: Vena: Virago: Voarch: Xit: Za- ha: Zumech: Zumemelazuli. Et etiam multis aliis no- minibus appellatur a' sapientibus. Quæ quidem nomi- na non sunt ei attributa secundum unam rationem, seu proportionem. Nam sapientes, qui uocauerūt illud Aci- dum: & cætera: dixerunt sic propter suam alteratam cō- plexionem. Calidæ enim hæc omnia & siccæ cōplexiōis sunt cū alterentur. Qui uero nuncupauerūt ipsi Adu- ma: Gummam rubeam: Oleum rubeum: Rubedinem: Rubinum: Séricon: Substātiā rubeam: Sulfur rubeū

Notandum
Synonyma

Complexio

Color ru-
beus.
Impotētia
fusionis.

Impotētia
fusionis

Calcinatio
quid.

Cur inuēta.

Complexio

Vitellum: Vitriolum rubeum: propter colorem rubeum hoc dixerunt. Qui autē nominauerūt ipsum Ferrū: Oleū martis: propter impotentiam fusionis (.i. duræ) hoc dixerunt. Nam cum hoc corpus per decoctionem priuatum sit humiditate superflua: quæ faciebat ipsum fluere: & necesse sit corpus sicum non fluere: ideo uocauerunt id Ferrum: quia præ aliis metallis Ferrū dicitur maxime fixum. Sic etiam istud corpus per priuationem superflua humiditatis, quæ faciebat ipsum primo fluidum: modo est necesse ut remaneat fixum. Nam omnia corpora non fixa, fixantur per talem priuationem humiditatis: quæ uocata fuit Calcinatio à multis sapiētibus. Vnde inquit Ge'ber: Calcinatio est rei per ignē purificatio, seu puluerizatio ex priuatione humiditatis partes consolidantis, & fluere facientis. Et causa inuentio- nis Calcinatio- nis Luminariū, Argentorumq; uiuorum in simul est: ut ibi magis, & melius denset terra, Terræ residua in Luminariis cōuersa. Sic ergo fit per priuationem humiditatis: quod erat uolatile fixum: & quod mole durum. Item fit mutatio de natura in naturam. Et de aqua in ignem secundum Naturales: ut legitur in Turba. Item mutatio complexionum: ut de frigida & humida cōplexione in calidam & sicā. Seu de phlegmatica in cholericam: secundum Physicos. Itē fit quod erat spirituale corporeum: secundum Authorem Perfecti magisterii. Itē fit de

fit de manifesto occultum: secundum Rhodianum in libro Trium uerborum.

Sciendū est item: q̄ in uno quoq; corpore sunt tres Dimē-
siones. s. Longitudo: Latitudo: & Profunditas: Philo-
pho teste: primo Cæli.

Dimensio
triplex.

Longitudo, Latitudo q̄ est id corporis, quod manifeste ap-
paret, nostro q̄ uisui primum subiacet. Exempli gratia:
Corpus nostræ artis in prima sua dispositione est albū:
& ita apparet prima facie: quia dicimus ipsum frigidū,
& humidum, ut est Rhodiano sic asserente: Corpus no-
strum est aquaticum: quia est frigidū & humidū: & aqua
est frigida & humida. Humidum autem fluit. Quod utiq;
uerum est: & talis dispositio dicitur corporis Longitudo,
ac Latitudo.

Altitudo uero est illius medicinæ dispositio: per quam itur
ad profundū: quæ nostra medicina est: & est uita altitudi-
nis, ac profunditatis: tanq̄ medium inter duo extrema,
seu contraria: per quod in extremum peruenit: quia im-
possibilis est transitus de extremo ad extremum sine me-
dio: teste Philosopho, sexto Physicorum. Sæpe enim di-
ctum est: q̄ Materia prima artis, est humidæ & frigidæ
complexionis: quam si uolumus facere transire ad medi-
cinā dispositiuam: necesse est ut altera qualitas destrua-
tur in ea. Destruitur autem per putrefactionem. Nā fri-
gidum & humidum per putrefactionem inspissatur: &

N

eius humiditas uertitur in siccitatem : & sic fit transitus ad medicinam dispositiuam: quæ est caliditas & siccitas: quæ sit Altitudo.

Qualitates
Sulfuris ru-
bei.

Natura tamen a' frigido & humido frigiditatem, & a' calido & sicco siccitatem recipit: & fit corpus. Postea uero per calorem excessiuū, si qua humiditas remansit in corpore, fit transitus ad contrarium: destruendo frigiditatem, & introducendo caliditatem: quæ dispositio dicitur profundum, seu occultū corporis. Et hoc patet in libro Perfecti magisterii in particula illa: Ferrum (.i. Sulfur rubeū) in sua altitudine est frigidum: humidum: calidum: siccū: cholericū: rubeū: acutū: odoriferū: masculinū: & cætera. Hactenus uisum est qualiter Materia (.i. Sperma metallorum) Arg. uiui passui bene dispositi conuertitur de natura in naturā. s. de frigiditate & humiditate in caliditatem & siccitatem Formæ Auri actiui perfectæ tincturæ. Et quia in isto puncto maior pars sapientum incipit loqui: ut Alphidius de Minera, qui dicit: Sulfur rubeum. Lucas tiero: Masculinum, cum dicit: Accipite Ma' rthek: & dealbate eum: & cætera. Et plures alios sapientes possumus adducere in eandem sententiam, quos in præsentia omitimus breuitatis gratia. Ratio autem, quare omnes ferè initiū sumpserint ab ista Forma rubea, est: quia ista Forma rubea est principium totius Tincturæ: nec fit Tinctura uera sine ea. Vnde Rosinus inquit: Scitote q̄ non fuit

fuit aliquis, qui in hac arte uerbum dixerit omni uelamine denudatum præter Hermetem. Is enim dicit: Scitote quod non fit tinctura unquam, nisi ex rubeo lapide. i. Auro fuluuo cum Arg. uiuo rubificato. Item Géber de Essentia (i. Substantia) Solis asserit: quod Sol creatus est ex subtilissima Arg. uiui substantia: & ex modica substantia Sulfuris (metallici) mundi: & puræ rubedinis: fixi: clari: & a natura sua mundati: tingentis illam substantiam. Item Géber dicit de Sole: Aurum est pretiosissima metallorum Forma: & tinctura rubedinis: quia tingit: transformat: & illuminat omne corpus: quoniam lumen est: & tinctura uera: & perfectio totius operis diuini: quod Deus electis suis largitur: cui sit Laus semper: Honor: & Gloria.

Requisita Voarchadumicæ artis. Caput quartum.

P

Ræter ea Instrumenta (quæ non pauca reperiuntur: Vincentio teste) Affinatio nis. i. Aurifabrilis, Cudimicæ quæ: quæ singula ad artem præsentem Voarchadumicam, tanquam eam ingredientia requiruntur: nonnulla etiam ad propositum facientia (summatim resumendo) enucleabimus.

N ii

Forma metallorum.

- Synonyma** Aequilax: cum ponderibus iustificatis ut infra.
Synonyma Aer cum Plumbo nigro mundatus: & cum Materia prima
 artis: aliter Lux minor uocatur: & cætera.
 Alteratio miftionis.
Synonyma Aludel: aliter Venter equi (confectum ex (Lapide lebe-
 tum: qui in diocesi Mediolanensi inuenitur: in loco uo-
 cato Chiauena: & uico nomine Piu'r) Petra columbina:
Synonyma Tufo ueronensi: Terra argillæ, crucibulorum: seu ua-
 lentina) & cætera.
Synonyma Anthybar: aliter Ma'rtheq: & cætera.
Synonyma Aqua: aliter Arg. uiuû: & cætera.
Synonyma Aqua cælestis calida, & frigida: aliter pluuiialis: & cætera.
 Aqua diuidens.
 Arena alba.
 Artificem unctum gratia: mörigeratûq: libes: ac liberalē.
 Augmentatio miftionis.
- B**
- Balneum arenæ.**
- C**

C

- Ca'cabus confectus ex Terra ualentina.
 Cæmentum.
 Calor temperatissimus.
 Carbo.
 Caraha' confectum ex Lapide lebe'tum (ut supra) Petra
 columbina: Tuso ueronensi: uel Terra argillæ, crucibu-
 lorum: seu ualentina: & cætera. **Synonyma**
 Catinum ligneum.
 Chirotheca.
 Chlepsydra: aliter Horologium: & cætera. **Synonyma**
 Chryfocolla.
 Cinericium.
 Coagulatio me Aduma', uel Acidi: & cætera. **Synonyma**
 Corruptio miftionis: aliter Putrefactio: & cætera. **Synonyma**
 Craticula ferrea.
 Crucibulum ferreum.
 Cupella.

D

Dimensiones.

E

Electio ingredientium.

F

Filtratorium uas ligneum cum Fundo marmorino.

Fixatio Animæ cum Spiritu in corpore Olei uitri.

Synonyma Fornax cū Furnis: & Latrina ærea: aliter Equus: & cætera.

Fusio.

G

Generatio corruptionis miltionis.

I

Synonyma Ignis: aliter Lux maior: & cætera.

Synonyma Ignis albus uiuus: aliter Calx alba uiua: & cætera.

Synonyma Ignis alienus: aliter Fimus equinus: & cætera.

Ignis alterationis.

Ignis augmentationis.

Ignis corruptionis.

Ignis fixationis.

Ignis fusionis.

Ignis

Ignis generationis.

Ignis sublimationis: aliter subtiliationis: & cætera.

Infertio iustificationis: aliter Ligatura: & cætera.

Synonyma

Synonyma

L

Lutum tomenti.

M

Manica.

Materia metallorum: aliter Arg. uiuum: & cætera.

Materia prima artis: aliter Corpus: & cætera.

Mistio elementaris Animæ cum Arg. uiuo.

Mistio spiritualis Animæ cum Oleo uitri.

Modi operationum.

Mundatio Arg. uiui: Elementorumqz.

Mutatio loci.

Synonyma

Synonyma

N

Nutus: idest Temporis diuifio.

O

V

Olla terrea non uitreata.

P

Porfidum molare.

Principia Artificialia, Naturalia q̄.

Proiectio me Aduma tam super Inspidum, q̄ Metallum.

R

Receptaculum ligneum.

Registrum ferreum.

Reiteratio miscibilium.

S

Sacculus ex tela alba.

Spumatorium instrumentum ferreum.

Sublimatio Arg. uiui.

T

Synonyma Terra: aliter Oleum uitri: & cetera.

Tria salia.

Trituratio miscibilium.

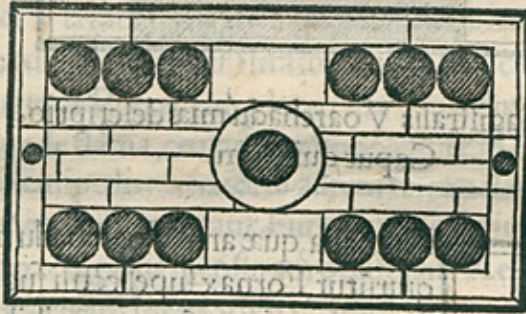
V

V

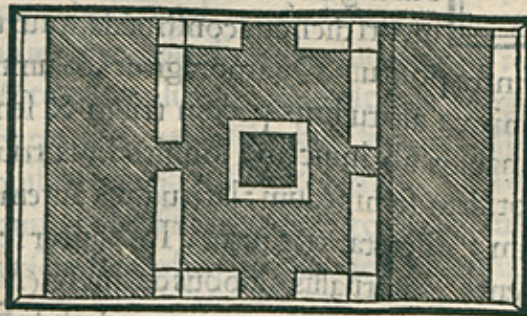
Virga ferrea.

Mensura planorum Fornacis magistralis.

Pauimentum supremum.

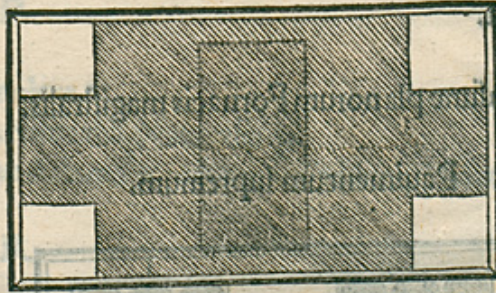
Medium.

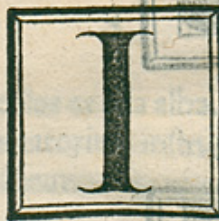
O

Infimum. V

Fornacis magistralis Voarchadumicæ descriptio.
Caput quintum.

Columnæ.

Tria strata.

Inter alia, quæ arti Voarchadumicæ requiruntur, Fornax supellectili sua instructa proponitur: sine qua nihil profus operari potest artifex. Hanc ex Lapidibus argillæ, seu Tufis sectis, & Luto tomenti dicimus construendam: iuxta modulum hic infra positum. Quatuor igitur Columnæ suis basibus innixæ: altitudinis pedum trium & semis: ad quatuor angulos ab inuicem: longitudinis trium pedum, & totidem semipedum: latitudinis autem duorum pedum: discretæ erigantur. Tria inter se strata, seu parimenta: interuallis duobus distincta (Medium, scilicet ab Infimo

.s. ab Infimo : quinis semipedibus in arcus suspensum :
 a' supre no uero semisse gemino cessum) continentia.
 Hoc inquam Mediū pauimentum (ubi iacet ignis) spō
 dilibus dimidii semis hinc, & hinc septum pedis crassitu
 dine sternatur. In cuius medio Foculare, seu Domus ignis
 quadrangulari forma statuatur: cuius latera per transuer
 sum duorum pedum cū dimidio semis : reliqua uero duo
 trium semipedum spatium metiantur: cū sua Crate fer
 rea super Verram ferream senipedalē in obice, seu nem
 bello (ut uulgus appellat) sita: octauo pedis circundata:
 cum quatuor Portis: cuiq; lateri sua : quarum duæ inte
 riores (unde flāma, ceu per caminos aestuet in Furnos) di
 midiatī semipedis: exteriores autem ferreae claudētes, di
 mensionem semis capiant. Furni autem utrinq; ad lon
 gum fornacis, pedis mensuram occupent. Registrum itē
 ferreum, alteram interiorum portam obturans: tantum
 fit quanta fuerit altitudo, ac latitudo interualli : ab hoc
 ad Supremum pauimentum. Subter cratem uero ubi ci
 neres igniti cadent (ob euitandum ignis periculum) fiat
 Latrina ærea longitudinis duorum pedum : latitudinis
 unius: & totidem altitudinis: semiplena semper aqua: cū
 quatuor rotis: & annulis duobus: leoninis capitibus in
 fertis: quibus impelli possit, & extrahi. Supremum tan
 dem pauimētum, siue planum circumualletur mœnibus
 dimidio semisse crassis. In eius medio Canna situetur in

Pauimentū
 medium.
 Domus ignis

Cratis fer
 rea.

Portæ.

Furni.
 Registrum.

Latrinæ di
 mensio.

Supremum
 pauimentū.
 Canna.

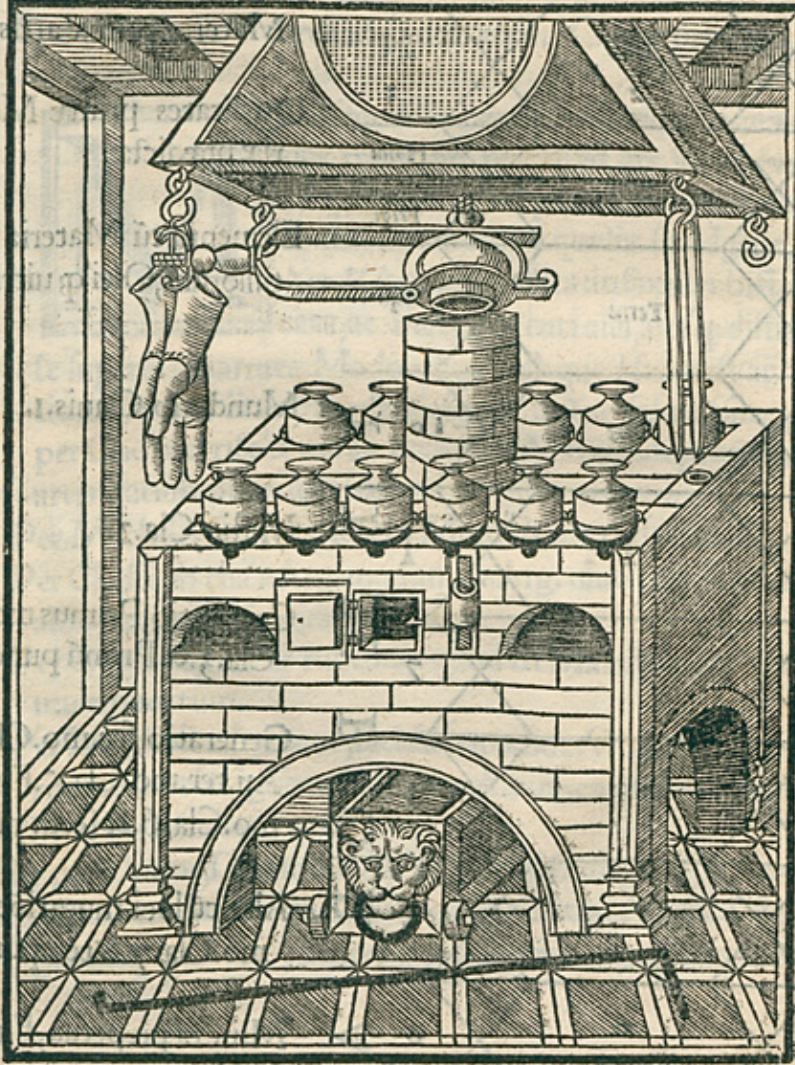
altitudine trium semipedū: semissis uero capax per dia-
 metrum: tunicata autem dimidiato semipede: cum obice
 ab intus. Eius Plani area per lōgum fornacis strata: can-
 nā & sui contraforti interuentu diuisa: pedem latitudi-
 nis habeat: cum Spiraculo ad utrunq; extremum nihilo
 plus apto, q̄ dimidiati semipedis dimidio. A dextris can-
 nā sex lapidei A'ludel cum suis lapideis Caraha': semis-
 sis capaces: tam in altitudine, q̄ latitudine: totidemq; a
 sinistris ponantur. Sic erit tota fornax in omni sua di-
 mensione consumata. Addito cannā Operculo terreo:
 suis cum gingiuis ferreis armato: inserto obici: cuius cas-
 pulum sit instar forcipis: longitudinis trium pedum & se-
 mis: ipsum amplectēs Operculū: in modū uectis retorti.

Modulus

[Faint mirrored text bleed-through from the reverse side of the page, including words like 'Operculum', 'Spiraculum', and 'Caraha'.]

Modulus Fornacis magistralis.

In actum
educo.

Summarium Voarchadumia.

N 1	N 2	N 3	Numeri naturarum salium Materiae primae artis.
Calidi.	Aer.	Humi	Qualitates primae Mate- riae praedictae.
Sicci.		Erigi.	Elementa cum Materia me- tallorum, Olei q; vitri.
Ignis.	Terra	Aqua.	
GH	Dies	10 T	Mundatio, Clavis. 1.
R I	I	I E	Mistio, Cla. 2.
A III		7 M	Corruptio, Primus motus: Cla. 3. & Primu punctu,
D II		, R	Generatio, sec. mo. Cla. 4. Au. ter. mo. Cla. 5. Fix. qr. mo. Cla. 6. & secu. punctu.
V +		, R	Alte. cum loci mutatioe, gn. mo. Cla. 7. & ter. punctu.
S SNI	Rubem	. A SNI	Minera perpetua, Funda- mentum artis.

PORTIO TERTIA.

Res necessariae Voarchadumicae artis. Caput primum.

M

Ultimode in praecedentibus portionibus traditum fuit, quid ars Voarchadumicae est, quidque tractaret, ac in se contineret: necnon qualia sint Ignis, Aer, & Aqua metallica: in simul rubificata, ac Terra potentialis, aliaque diffuse superius enarrata. Modo reliquum est: quod superest artis expleret: ac literis tradere. Igitur lector solertissime, per Chomerison meaa melachot Materiam primam artis naturam vitri notabis.

Notandum

Per Muchabelim recipientes, Mecubalim recipientium.

Per Chesephchai, Arg. uiuum: ab Arg. uiuo cum Arena alba per ignem septies mundato.

Per Gophrit, Sulfur rubeum: quod est Marthek septies multiplicatum.

Per Ithochodut horucot, Iachid baruchot: Vnionem spirituum: hoc est Ignem: & Aerem: Albumen ouorum galinarum nuncupatum.

Et per Douor, Dauar echa'd: Vnam solam rem, nempe Argillam crudam simplicem: Oleum vitri: Aug: Argentum, Argentumque uiuum disponentem: conuertentem: collingentem

rem: ligantem: necnō dantem proportionem.

Superfluum enim, inmo absurdum esse arbitramur speciatim quæ: quot: & qualia sint elementa metallica, naturalia q; in Voarchadumicæ cabalisticum magisteriū metallorum ingredientia aliter differi a nobis: Quid itē sit Forma: quid Materia prima artis: quid Materia metallorum. Item quid Medium dispositiuū. Rursum quid Oleum uitri: quid Aurum: quid Argentum: quid deinde Arg. uiuum de corde Saturni. i. de uisceribus Terræ: quid deniq; Argilla cruda simplex: silentio pterire DECRETVM fuit. Nam hæc uti prima elementa, & sine quibus maiora sciri nō possūt: cuiilibet, uel mediocriter erudito notandum esse censemus.

Notandum

Consumatur autem arcanum hoc mysteriū Fimi equini (hoc est ignis) medio (ut iam diximus) sub NVTV, determinato q; temporis spatio: cum triceruci Gradu illo huiusmodi sicut superius elucidauimus: & ulterior erit sermo in sequentibus.

Quanto temporis dierum, s. & horarum spatio opus sit in operatione, ac reiteratione. Caput secundum.

Dies, & Horæ.

N . Sex indicat: & 12 . in Corruptione.

V . Decem in Genitura,

T . Nouem

T . Nouem:&. 12 . in Augmentatione.
 V . Decem deniq; in Fixatione cum Alteratiōe per lo-
 ci mutationem.

Motus nanq; iam dicti omnes triceruci illo Gradu termina-
 nandi sunt.

Summa uero Dierum simul cum horis sunt Dies.36.

Septenario autem numero cribrationes. i. reiterationes
 omnes perficiuntur. Quare horum omnium una' con-
 gregatorum Dies omnes sunt. 52.

Carbonum quantitas pro Voarchadumia complemen-
 to. Caput tertium.

E

Rror, cui statim emergenti non occur-
 ritur, postea in imensum auctus facile
 nō cōceditur emēdari. Ne quid igitur
 ob negligētiā nostrā in opere huiusmo-
 di desideret ad perfectionem requisitū,
 subdimus etiā Carbonū quātitatem.

Carbonum
 quantitas.

Nam sine hac nunq; uoti sui compos artifex euadet.

Huius ergo summa est. 84. Corbarum ad mēsurā, qua Ve-
 netiis utimur: una .s. pro quotis quibusq; trinis diebus:
 Aduma' existente Librarum. 473. Oz. o. q. i. K. 15. g. 3.
 Quę sunt Postę. 23. Rubus. 1. Marchę. 6. &c. Vna supra
 Decem partes Plumbi nigri proiecta.

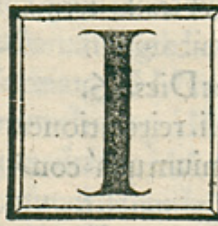
P

Medicinæ Voarchadumicæ reiterationes alteratiuæ.

Caput quartum.

.M.

IN medicinæ autem Voarchadumicæ reiterationibus cadit una supra. C. partes: supra. D. partes: & sic in reliquis. Vnus itaq; Trinusq; ineffabilis Opifex laudetur per sæcula cuncta: qui sua bonitate immensa Cabalisticis metallorum (hoc est uisu percipientibus) tantum gratiæ, munerisq; largitus est.

Schema de proportione Argenti. Caput quintum.

Arg. minus perfectum.

Aes minus imperfectum.

.7.	1008	.1.
.6.	864	.2.
.5.	720	.3.
.4.	576	.4.
.3.	432	.5.
.2.	288	.6.
.1.	144	.7.

Mistio

Mistio Argenti in proportione diuisa.

Argenti puri. Proportio. Respondentia.

K. .576.	K. .576.	Oz. .iiii.	q. i.	Principium alterationis Argenti
.612.	.540.	.iiii.	q. ii.	
.648.	.504.	.iiii.	q. iii.	
K. .720.	K. .432.	Oz. .V.	q. i.	Bõa al'atio
.756.	.396.	.V.	q. ii.	
.792.	.360.	.V.	q. iii.	
K. .828.	.324.	.V.	q. iii.	Nostra alte ratio.
K. .864.	K. .288.	Oz. .Vi.	q. i.	Bõa al'atio
.900.	.252.	.Vi.	q. ii.	
.936.	.216.	.Vi.	q. iii.	
K. .972.	.180.	.Vi.	q. iii.	Nostra alte ratio.
K. .1008.	K. .144.	Oz. .Vii.	K. .16.	Bõa al'atio Ligatura Veneta.
.1024.	.128.	.Vii.	q. i.	
.1044.	.108.	.Vii.	q. ii.	
.1080.	.72.	.Vii.	q. ii.	Moneta.
.1092.	.60.	.Vii.	q. iii.	
.1116.	.36.	.Vii.	q. iii.	
			P ii	

Cinericium .1128. .24. .Vii. q.iii.K.12.

In proportione Auri schema. Caput sextum.

Aurum magis perfectū. Argentū minus perfectum.

	.11.	22.	.1.
	.10.	20.	.2.
	.9.	18.	.3.
	.8.	16.	.4.
	.7.	14.	.5.
	.6.	12.	.6.
	.5.	10.	.7.
	.4.	8.	.8.
	.3.	6.	.9.
	.2.	4.	.10.
	.1.	2.	.11.

Mistio Auri in proportione diuisa.

	Auri fului.	Proportio.	Respondentia.
	K. .576.	K. .576.	K. .Xii.
Principium	.582.	.570.	.Xii. g. 1/2.
alterationis	.588.	.564.	.Xii. g. i.
Auri.			.594.

TER TIA.

.594.	.558.	.Xii. g.	i. $\frac{1}{2}$.
.600.	.552.	.Xii. g.	ii.
.606.	.546.	.Xii. g.	ii. $\frac{1}{2}$.
.612.	.540.	.Xii. g.	iii.
.618.	.534.	.Xii. g.	iii. $\frac{1}{2}$.
K. .624.	K. .528.	K. .Xiii.	
.630.	.522.	.Xiii. g.	$\frac{1}{2}$.
.636.	.516.	.Xiii. g.	i.
.642.	.510.	.Xiii. g.	i. $\frac{1}{2}$.
.648.	.504.	.Xiii. g.	ii.
.654.	.498.	.Xiii. g.	ii. $\frac{1}{2}$.
.660.	.492.	.Xiii. g.	iii.
.666.	.486.	.Xiii. g.	iii. $\frac{1}{2}$.
K. .672.	K. .480.	K. .Xiiii.	
.678.	.474.	.Xiiii. g.	$\frac{1}{2}$.
.684.	.468.	.Xiiii. g.	i.
.690.	.462.	.Xiiii. g.	i. $\frac{1}{2}$.
.696.	.456.	.Xiiii. g.	ii.
.702.	.450.	.Xiiii. g.	ii. $\frac{1}{2}$.
.708.	.444.	.Xiiii. g.	iii.
.714.	.438.	.Xiiii. g.	iii. $\frac{1}{2}$.

Bona alratio

Nostra alratio.

	K.	.720.	K.	.432.	K.	.XV.
		.726.		.426.		.XV. g. $\frac{1}{2}$.
		.732.		.420.		.XV. g. i.
		.738.		.414.		.XV. g. i. $\frac{1}{2}$.
		.744.		.408.		.XV. g. ii.
		.750.		.402.		.XV. g. ii. $\frac{1}{2}$.
		.756.		.396.		.XV. g. iii.
		.762.		.390.		.XV. g. iii. $\frac{1}{2}$.
Ligatura	K.	.768.	K.	.384.	K.	.XVi.
Veneta.		.774.		.378.		.XVi. g. $\frac{1}{2}$.
		.780.		.372.		.XVi. g. i.
		.786.		.366.		.XVi. g. i. $\frac{1}{2}$.
		.792.		.360.		.XVi. g. ii.
		.798.		.354.		.XVi. g. ii. $\frac{1}{2}$.
		.804.		.348.		.XVi. g. iii.
		.810.		.342.		.XVi. g. iii. $\frac{1}{2}$.
	K.	.816.	K.	.336.	K.	.XVii.
		.822.		.330.		.XVii. g. $\frac{1}{2}$.
		.828.		.324.		.XVii. g. i.
		.834.		.318.		.XVii. g. i. $\frac{1}{2}$.
		.840.		.312.		.XVii. g. ii.
		.846.		.306.		.XVii. g. ii. $\frac{1}{2}$.
		.852.		.300.		.XVii. g. iii.
						.858.

TERTIA.

.858.	.294.	.XVii.	g.iii. $\frac{1}{2}$.	
K. .864.	K. .288.	K. .XViii.		Bõa alfatio
.870.	.282.	.XViii.	g. $\frac{1}{2}$.	
.876.	.276.	.XViii.	g.i.	Nostra alte
.882.	.270.	.XViii.	g.i. $\frac{1}{2}$.	ratio.
.888.	.264.	.XViii.	g.ii.	
.894.	.258.	.XViii.	g.ii. $\frac{1}{2}$.	
.900.	.252.	.XViii.	g.iii.	
.906.	.246.	.XViii.	g.iii. $\frac{1}{2}$.	
K. .912.	K. .240.	K. .XiX.		
.918.	.234.	.XiX.	g. $\frac{1}{2}$.	
.924.	.228.	.XiX.	g.i.	
.930.	.222.	.XiX.	g.i. $\frac{1}{2}$.	
.936.	.216.	.XiX.	g.ii.	
.942.	.210.	.XiX.	g.ii. $\frac{1}{2}$.	
.948.	.204.	.XiX.	g.iii.	
.954.	.198.	.XiX.	g.iii. $\frac{1}{2}$.	
K. .960.	K. .192.	k. .XX.		Bõa alfatio
.966.	.186.	.XX.	g. $\frac{1}{2}$.	
.972.	.180.	.XX.	g.i.	Nostra alte
.978.	.174.	.XX.	g.i. $\frac{1}{2}$.	ratio.
.984.	.168.	.XX.	g.ii.	

	.990.	.162.	.XX. g. ii. $\frac{1}{2}$.
	.996.	.156.	.XX. g. iii.
	.1002.	.150.	.XX. g. iii. $\frac{1}{2}$.
K.	.1008.	K. .144.	K. .XXi.
	.1014.	.138.	.XXi. g. $\frac{1}{2}$.
	.1020.	.132.	.XXi. g. i.
	.1026.	.126.	.XXi. g. i. $\frac{1}{2}$.
	.1032.	.120.	.XXi. g. ii.
	.1038.	.114.	.XXi. g. ii. $\frac{1}{2}$.
	.1044.	.108.	.XXi. g. iii.
	.1050.	.102.	.XXi. g. iii. $\frac{1}{2}$.
Bõa alfatio K.	.1056.	K. .96.	K. .XXii.
	.1062.	.90.	.XXii. g. $\frac{1}{2}$.
Nostra alte ratio.	.1068.	.84.	.XXii. g. i.
	.1074.	.78.	.XXii. g. i. $\frac{1}{2}$.
	.1080.	.72.	.XXii. g. ii.
	.1086.	.66.	.XXii. g. ii. $\frac{1}{2}$.
	.1092.	.60.	.XXii. g. iii.
	.1098.	.54.	.XXii. g. iii. $\frac{1}{2}$.
Bõa alfatio K.	.1104.	K. .48.	K. .XXiii.
Nostra alte ratio.	.1110.	.42.	.XXiii. g. $\frac{1}{2}$.
	.1116.	.36.	.XXiii. g. i.
			.1122.

.1122.	..30.	.XXiii. g. i.½.
.1128.	..24.	.XXiii. g. ii.
.1134.	..18.	.XXiii. g. ii.½.
.1140.	..12.	.XXiii. g. iii.
.1146.	..6.	.XXiii. g. iii.½.

Res magis principales ad Voarchadumiam pertinentes,
sub Nota: cum ostensione prædictarum notarum.

Caput septimum.

M

Etamorphosin quidem Arg. uiui ani-
mati palam, abudéq; ac dilucide præ-
senti uolumine, lector peritissime (ut
clarum est tuæ sapiētiae) iam solo eius
intuitu publicauimus. Normam item
eius ad finem usq; perfectum redegi-
mus. Nunc autem prolixitati, labori q; hæredum doctri-
næ huiusmodi consulentes: abscondita magis reuelando:
paucis arcani huius mysterium referamus. Dicimus nãq;
sapientum Lopa tres esse: Animalem. s. Vegetalem: &
Mineralem. Perfecturus itaq; Animalem: ab animatis
sumat initium: sine quo & congruo tēporis spatio: idæã
educi uiuentem minime posse sciat. At Vegetalem simi-
liter cupiens, illud nō ignoret, granum cadens in terram
ni moriatur: solum esse mansurū & infructuosum. Mor-

Lopa sapiē-
tum triplex.

Q

tuum uero fieri fertile. Si deniq; appetat Minerale in, uo-
 tum nequaquam fortituum se agnoscat: sine processu, atq;
 intelligentia. 448. 400. 344. & 512. Quare quisq;
 ad audiendum aures arrigat. Aperte equidem iam supra,
 infraq; patefecimus quicquid sapientes hactenus inuo-
 lutum suis enigmatibus, & inuolucris scripserunt. Noti-
 ciam igitur tanti, tamq; mirandi mysterii sub elementi
 nomine illo denotati quicumque nanciscetur: per sacro-
 sanctum Dei nomē: eum admonemus & adiuramus: ita
 caute seruet: ita ipsum tractet: ne panis filiorum Alchi-
 mistis: Indignisue tantū munus spōte nostra, elargiamur.

Notarum prædictarum Voarchadumicæ artis ostensio.

I .9. A .1. A .1. T .19.

G .7. E .5. Q .16. E .5.

N .13. R .17. V .20. R .17.

I .9. I .9. A .1. R .17.

S .18. S .18. E .5. Æ .6.

---

56.   50.   43.   64.
 8   8   8   8

---

448.   400.   344.   512.

Epilogus prædictorum Caput octauum

IAm igitur quæ ad Aurifrabilem: Cudi
mi' am: Officinam nummariâ: & Ca
bala metallorum: ad metallorum per
fectionem arcana pertinentia sunt,
præter Materiâ primam artis: ad mi
nerâ' q; Argéti & Auri duarum rubea
rum, Theoricam, ac Practicâ, Proportionemue requisita
ta: Deniq; mysterium ipsius artis Voarchadúmicæ pe
nitus contra Alchímiam, haudq; parúper distinctam ab
Archimi'a, & Sophia: ad tuâ, lector candidissime, contē
plationem ædidimus. Pro quo deinde in Speculo nostro
Domino æterno omnipotenti aspirante (si hæc non dis
splicuisse cognouerimus) altiora profecto' reuelabimus
pro nostra singulari erga uirtutis indagatores, & cupidos
ueritatis beneuolentia: animi' q; nostri graritudine, ac
sinceritate.

Q ii

Authoris excusatio de multifario uocabulorū usu in Voarchadūmica facultate. Caput nonum, & ultimum.

A

Quum (sané) fore arbitramur, lector solertissime, cum Voarchadūmicā facultatē uocibus ei cōsentaneis hactenus explicuerimus: ut nobis ueniam præbeāt eruditi Grammatici: uti solent cæteris disciplinarum professoribus, si quippiā hoc in nostro uolumine scriptum, aut obsoletis (ut aiunt) uocabulis præter, uel contra Maiorum decreta dictū sit. Id enī nō temere: seu negligētia: ignoratiā ue factum putēt. Sed iure nempe ipsius professionis ita exigentis euenisse. Aut forsan tollendæ æquiuocationis gratia ipsius uocis: uel sapius indicandæ uerioris proprietatis occasione, uocem quampiam usurpatā fuisse: qua promptius aliquid arti cōsentaneum, ac præter solitum usum, ueros tamen conceptus præferente decuerit enucleasse. Quādoquidem nulli authorum (nostro non solum iudicio: sed communi omnium cōsensu) in quacunq; scribentium facultate hoc negatum existit: quin nonnullis, ac ueluti propriis terminis uti liceat: atq; suum seruare stylum: ne proprios artis illius excedere, uel egredi limites (quod omnino profanum esset) uideantur. Cui (sané) ueritati aptissime astipulatur illa peripateticorum

corum Principis doctrina edocentis (in genere relationis) oportere aliquando pro explicandis rerum proprietatibus, nomina cōfingere. Quamobrē & nos hunc scribendi morem seruasse: ipsa ita exigente Voarchadúmica facultate, nemo succenseat.

Aeditionis meta.

Voarchadúmia a' Ioanne Augustino Pantheo Veneto sacerdote adita, felicibus auspiciis explicit. Regnante Iustissimo Andrea Griti.

Hymnus ad gratiarum actiones.

Iam Deo exactus

Liber est fauente:

Laus tribus, Patri,

Genito'q;, & almo

Flamini: cunctisq;

Decus sit: atq;

Gloria sæclis.

Q iii

Index contentorum in tribus portionibus huius operis.

A	
Aeditionis meta. Folio.	67.
Aes arsum cum Fornacis eius imagine.	27.
Aes ustum.	28.
Anielum album: & nigrum.	28.
Aqua ad diuidendum Arg. ab Auro.	28.
Arcana (facientia ad Voarchadumiam: Aurificabilē: Cudimiam: Officinam nummariam: & metallotum Ca'ba la) de ponderibus: cum suis Schematibus.	22.
Argenti, & Auricalcum.	28.
Argentum maceratum.	29.
Artis Voarchadumicæ canticum ad lectorem.	5.
Aula purificationis auri.	1.
Aurum maceratum.	29.
Authoris excusatio de multifario uocabulorū usu in Voarchadumica facultate.	66.
Authoris intentio de Voarchadumica professione, cōtra Alchimias: Arte distincta ab Archimia: & Sophia.	6.

B

Bullimentum pro Argento.	29.
Bullimentum	

Bullimentum pro Auro. 29.

C

Calx Argenti. 30.

Calx Ferri: & omnium aliorum metallorū durorum. 30.

Carbonū quantitas p Voarchadū mix cōplemento. 61.

Cerussa: Minium: & Zalolinum. 30.

Cinnabaris constructio. 30.

Concessio Reuerendissimi. D. Legati apostolici. 2.

Concessio Clarissimorum. D. Capitum Illustrissimi consi

lii Decemuirum pro impressione huius operis. 2.

Consolidatiuum cinericii. 30.

Constructio præcisi ponderis æquilancis. 25.

Cupella & Fornax eiusdem. 31.

D

Dedicatio operis. 3.

Descriptio uariarum particularium operationū pro am

pliori artis huius elucidatione. 27.

E

Epilogus prædictorum. 66.

F

Flos æris . 32.
 Fornacis magistralis Voarchadumicæ descriptio . 57.

H

Hymnus ad gratiarum actiones . 67.

I

In proportione Auri schema . 62.

M

Materia prima artis, ad Voarchadumicam requisita quid
 fit: quo nomine uocet: quid agat: & quomodo fiat. 18.
 Medicinæ Voarchadumicæ reiterationes alteratiuæ. 61.
 Mensuræ planorum Fornacis magistralis. 57.
 Metallina. 32.
 Mistio in radicibus unitatis septuagesimi secundi Voar-
 chadumicorum elementorum. 18. 40.
 Modulus Fornacis magistralis . 59.

O

Oleum

REPERTORIUM.

69

Oleum omnium metallorum . 32.

P

Præfatio portionis secundæ. 35.

Purificatio Spiritus Voarchadumici: Extractio Animæ
elementaris Voarchadumicæ: Multiplicatio mixturæ
Animæ, Corporis, & Spiritus Voarchadumicorū: Pro-
iectio, Reductio q; Arg. & Auri. 19.

Purpurina argentea, & aurea. 32.

Q

Quanto temporis dierum. s. & horarum spatio opus sit in
operatione, ac reiteratione. 60.

Quomodo fiat ipsa Voarchadumia. 16.

Quo potiori & magis cōsentaneo uocabulo purificatio-
nis Auri facultas appellari debeat. 9.

R

Refinatio chryfocollæ. 32.

Regina purificationis Auri. 5.

Requisita Voarchadumicæ artis. 54.

Res magis principales ad Voarchadumiam pertinentes

sub Nota: cum ostensione prædictarum notarum, 65.
Res necessariae Voarchadumicæ artis, 60.

S

Schema de proportionē Argenti, 61.
Schema literarum ad Voarchadumiciā pertinentiū, 12.
Schematis Voarchadumici expositio, 36.
Singularia præmissa cur posita sint, 34.
Solidatura tertia pro Arg. & Auro, 33.
Specula metallica frangibilia, 33.
Specula non frangibilia, 33.
Spodium de ossibus, 33.
Sublimatum, 33.
Summarium Voarchadumicæ, 59.

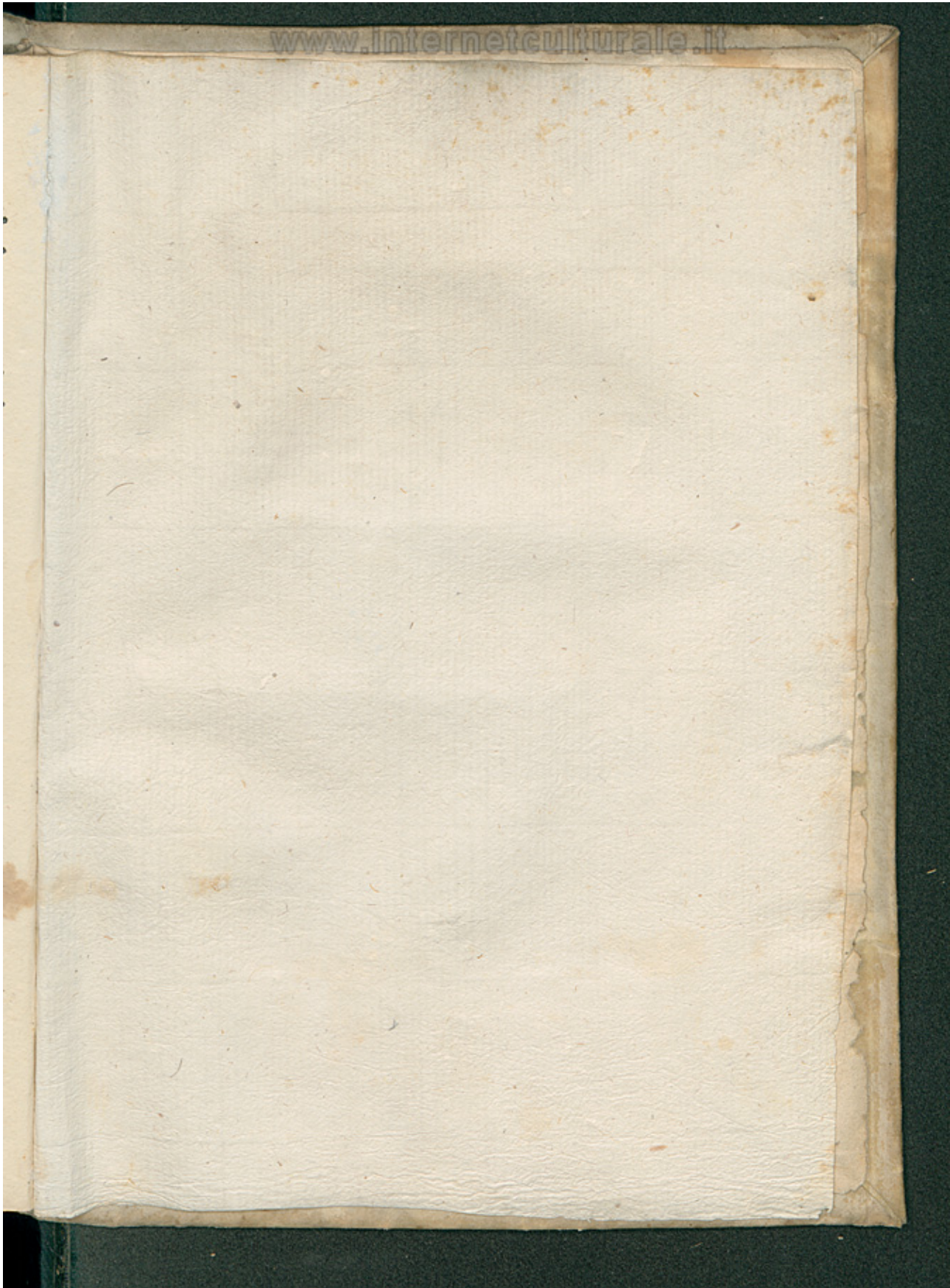
T

Terra ad deargentandū metallum: & inaurandum, 34.
Theorica, ac Practica Voarchadumicæ artis, & eius schemata in multiplicatione tincturæ, 37.
Tucicæ constructio, 34.

V

Voarchadumia quid rei: & cui competat, 11.

Finis.

INSEBILTORIA

De Novis in edibus penit. tunc notatis
R. G. ... ..

Edibus de ... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..

37

42

48

49

53

22

